

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**
КАФЕДРА ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА (ПРОЕКТ)

на тему:

**«ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА АУДИТУ ОПОДАТКУВАННЯ
ПІДПРИЄМСТВА»**

Студента 2 курсу, 3м групи,
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»
спеціалізації «Фінансовий
контроль та аудит»

Лихачова Тетяна
Сергіївна

*підпис
студента*

Науковий керівник
к.е.н., доцент

Роздобудько Валерій
Васильович

*підпис
керівника*

Гарант освітньої програми
д.е.н., професор

Назарова Каріна
Олександрівна

*підпис
керівника*

Київ 2021

Київський національний торговельно-економічний університет
Факультет фінансів та обліку
Кафедра фінансового аналізу та аудиту

Освітній ступінь «Магістр»
Спеціальність «Облік і оподаткування»
Спеціалізація «Фінансовий контроль та аудит»

Затверджую

Зав. кафедри _____
К.О. Назарова
«30» жовтня 2020 р.

Завдання
на випускню кваліфікаційну роботу студентці

Лихачовій Тетяні Сергіївні

- 1. Тема випускного кваліфікаційного проекту (роботи):** Організація та методика аудиту оподаткування підприємства (на матеріалах ТОВ «Інтермол Груп»).

Затверджена наказом ректора від «28» жовтня 2021 р. № 3145.

- 2. Строк здачі студентом закінченого проекту (роботи):** «01» листопада 2021 р.
- 3. Цільова установка та вихідні дані до проекту (роботи):**

Метою випускної кваліфікаційної роботи є обґрунтування теоретичних положень, а також розробка методичних і практичних рекомендацій з питань удосконалення аудиту процесу оподаткування суб'єкта господарювання із урахуванням трансформації бухгалтерського та податкового обліку.

Об'єктом дослідження є господарські процеси, що виникають в ході діяльності ТОВ «Інтермол Груп» та призводять до виникнення сукупних доходів та витрат, а також податкових розрахунків підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та організаційних питань з аудиту процесів оподаткування господарюючого суб'єкта.

4. Консультанти по роботі (проекту) із зазначенням розділів проекту, що стосуються їх:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

5. Зміст випускного кваліфікаційного проекту (роботи) – перелік питань по розділах, що належить розробити:

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретико-методичні засади аудиту процесів оподаткування

1.1. Сутність та економічна характеристика процесів оподаткування

1.2. Нормативно-правове регулювання процесів оподаткування

РОЗДІЛ 2. Організаційні засади аудиту процесів оподаткування суб'єктів господарювання

2.1. Економічна характеристика та порядок облікового відображення процесів оподаткування на ТОВ «Інтермол Груп»

2.2. Інформаційне забезпечення процесу оподаткування суб'єкта господарювання

РОЗДІЛ 3. Методика аудиту процесу оподаткування суб'єкта господарювання

3.1. Організація аудиту процесу оподаткування ТОВ «Інтермол Груп»

3.3. Методика аудиту процесу оподаткування ТОВ «Інтермол Груп»

3.3. Особливості документування та напрями удосконалення процесів оподаткування ТОВ «Інтермол Груп»

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

6. Календарний план виконання роботи

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційного проекту (роботи)	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	2	3	4
1	Написання наукової статті за темою дослідження	15.06.2021	
2	Написання 1 розділу роботи	30.06.2021	
3	Написання 2 розділу роботи	02.09.2021	
4	Написання 3 розділу роботи	11.10.2021	
5	Написання вступу та висновків	25.10.2021	
6	Представлення роботи на кафедру	01.11.2021	
7	Попередній захист випускної кваліфікаційної роботи		

7. Дата видачі завдання «30» жовтня 2020 р.

8. Науковий керівник випускного кваліфікаційного проекту (роботи)

(прізвище, ініціали, підпис)

9. Гарант освітньої програми

(прізвище, ініціали, підпис)

10. Завдання прийняв до виконання студент

(прізвище, ініціали, підпис)

11. Відгук наукового керівника випускного кваліфікаційного проекту (роботи)

Науковий керівник випускного
кваліфікаційного проекту
(роботи)

(підпис, дата)

Відмітка про попередній захист

(ПІБ, підпис, дата)

12. Висновок про випускний кваліфікаційний проект (роботу)

Випускна кваліфікаційна робота (проект) студента

(прізвище, ініціали)

може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Керівник проектної групи
(гарант освітньої програми)

(прізвище, ініціали, підпис)

Завідувач кафедри

(підпис, прізвище, ініціали)

« ____ » _____ 202 ____ р.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ АУДИТУ ПРОЦЕСІВ ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	11
1.1. Сутність та економічна характеристика процесів оподаткування.....	
1.2. Нормативно-правове регулювання процесів оподаткування.....	21
Висновок до розділу 1	26
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ АУДИТУ ПРОЦЕСІВ ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	27
2.1. Економічна характеристика та порядок облікового відображення процесів оподаткування на ТОВ «Інтермол Груп».....	27
2.2. Інформаційне забезпечення аудиту процесів оподаткування суб'єкта господарювання.....	34
Висновок до розділу 2	42
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА АУДИТУ ПРОЦЕСУ ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ	43
3.1. Організація аудиту процесу оподаткування ТОВ «Інтермол Груп».....	43
3.2. Методика аудиту процесу оподаткування ТОВ «Інтермол Груп».....	50
3.3. Особливості документування та напрями удосконалення процесів оподаткування ТОВ «Інтермол Груп» ... Помилка! Закладку не визначено.	
Висновок до розділу 3	65
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	69
Додатки.....	75

ВСТУП

На сьогоднішній день, більшість вітчизняних підприємств здійснюють облік зважаючи на зміни, що відбуваються в податковому законодавстві та замовляють податковий аудит перед тим як буде проведена перевірка з боку податкових органів. Аудит процесів оподаткування є вкрай необхідним та дозволяє визначити повноту нарахування та своєчасність сплати податків суб'єктами господарювання. Також, аудит процесів оподаткування дозволяє оцінити податкові ризики, що виникають у підприємства та дозволяє захистити підприємство від штрафних санкцій, які можуть виникнути у підприємства після податкової перевірки з боку податкових органів.

Тому, в сучасних умовах, важливо забезпечувати належний розвиток аудиту розрахунків за податками, а також знаходити шляхи його удосконалення з метою оптимізації податкових розрахунків на підприємстві.

В силу частотої зміни податкового законодавства та його неоднозначного тлумачення в практичній діяльності підприємств мають місце допущення помилок щодо облікового відображення процесів оподаткування. У зв'язку з цим постійно посилюється роль аудиту як основного інструменту підтвердження достовірності та прозорості фінансової (в тому числі податкової) звітності.

Питання організації та методики аудиту процесів оподаткування розглядали в своїх наукових працях наступні науковці: Петрик О.А [3], Іванова Н.А. [13], Меліхова Т. [26], Онищенко В.А. [30], Редько О. [40] та інші. Разом з тим, зважаючи на змінність чинного законодавства, проблемні питання організаційно-методичного забезпечення аудиту процесів оподаткування залишаються відкритими та потребують відповідних наукових досліджень.

Проте, незважаючи на велику увагу, що приділяється організаційно-методичному забезпеченню аудиту процесів оподаткування, потребують удосконалень багато невирішених питань, зокрема: обґрунтування основних

процедур процесів оподаткування, визначення організаційно-методичних засад у сфері податкового аудиту і т. д.

Основною **метою** випускної кваліфікаційної роботи є обґрунтування теоретичних положень, а також розробка методичних і практичних рекомендацій з питань удосконалення аудиту процесу оподаткування суб'єкта господарювання із урахуванням трансформації бухгалтерського та податкового обліку.

Для досягнення поставленої мети у випускній кваліфікаційній роботі виділено наступні **завдання**:

- ✓ розкрити основні теоретичні засади аудиту процесів оподаткування;
- ✓ виявити недоліки облікового відображення процесів оподаткування суб'єктів господарювання;
- ✓ надати економічну характеристику діяльності ТОВ «Інтермол Груп»;
- ✓ навести порядок облікового відображення розрахунків за податками суб'єкта господарювання;
- ✓ розкрити існуючу методику аудиту розрахунків за податками суб'єктів господарювання;
- ✓ надати пропозиції з поліпшення аудиторської перевірки процесів оподаткування суб'єктів господарювання.

Об'єктом дослідження виступають господарські процеси, що виникають в ході діяльності ТОВ «Інтермол Груп» та призводять до виникнення сукупних доходів та витрат, а також податкових розрахунків підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та організаційних питань з аудиту процесів оподаткування господарюючого суб'єкта.

Методами дослідження є діалектичний підхід до вивчення сучасного стану аудиту розрахунків за податками суб'єкта господарювання та їх оцінка. У процесі дослідження застосовувалися прийоми групування, статистичних

порівнянь, а також методи аналізу, синтезу, спостереження, узагальнення та графічного зображення даних.

Інформаційною базою дослідження виступали нормативні документи з питань аудиту процесів оподаткування суб'єктів господарювання, праці вітчизняних і зарубіжних вчених та практиків з питань становлення, теоретичного обґрунтування та організаційно-методичного забезпечення аудиту розрахунків за податками господарюючого суб'єкта. Фактографічні матеріали випускної кваліфікаційної роботи базуються на статистичних даних щодо окремих аспектів аудиту процесів оподаткування, а також безпосередньо на звітній інформації ТОВ «Інтермол Груп», відомостях первинного, аналітичного та синтетичного обліку.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в наступному :

1) удосконалено:

- ✓ систему документування інформації про виявлені необґрунтовані податкові різниці. Запропонована «Відомість необґрунтованих податкових різниць за доходами (витратами) на ТОВ «Інтермол Груп»», яка дозволить визначити величину необґрунтованої податкової різниці, оцінити її вплив на величину оподатковуваного прибутку та встановити причину виникнення відхилення, що забезпечить ідентифікацію як порушення, так і відповідальної за це особи;
- ✓ модель аудиту розрахунків за податками підприємства, що дозволить оптимізувати систему управління та покращити систему контролю розрахунків за податками підприємства;
- ✓ документацію яка призначена для аудиту розрахунків за податками, що покращить оперативність здійснюваних аудиторських процедур, а також наділить систему перевірки засобами превентивності.

Практичне значення одержаних результатів полягає в застосуванні теоретико-методичних розробок, можливості вдосконалення та підвищення ефективності контролю розрахунків за податками ТОВ «Інтермол Груп».

Результати випускної кваліфікаційної роботи були опубліковані у віснику КНТЕУ на тему: «Організація та методика аудиту оподаткування підприємства».

Структура та обсяг випускної кваліфікаційної роботи. складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, який нараховує 54 найменування. Загальний обсяг роботи становить 96 сторінок друкованого тексту та містить 18 рисунків, 11 таблиць, 6 додатків.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ АУДИТУ ПРОЦЕСІВ ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

1.1. Сутність та економічна характеристика процесів оподаткування

На сьогоднішній день, одним із найпоширеніших напрямків аудиту, є аудит процесу оподаткування, який нормативно не визначений, що свідчить про недостатню наукову завершеність даного питання. Вітчизняні підприємства намагаються оптимізувати витрати та відобразити як в бухгалтерському так і в податковому обліку базу оподаткування за найменшою вартістю, що відповідним чином впливає на величину податків. Тому, аудитори здійснюючи аудиторську перевірку звертають увагу на правильність відображення доходів, витрат, та точність визначення податку на прибуток.

Законодавство України у сфері оподаткування останнім часом зазнало суттєвих змін у зв'язку з прийняттям та введення в дію з 2011 р. Податкового кодексу України [31]. Реформування податкової системи України значною мірою вплинуло на організацію та методику аудиту взагалі та аудиту оподаткування господарюючих суб'єктів зокрема. Аудит процесів оподаткування відіграє важливу роль для забезпечення ефективної системи відображення облікових процесів суб'єкта господарювання та різних груп зовнішніх користувачів достовірною та своєчасною інформацією з питань податкових розрахунків та податкових платежів.

В силу частотої зміни податкового законодавства [31] та його неоднозначного тлумачення в практичній діяльності підприємств мають місце допущення помилок щодо облікового відображення процесів оподаткування. У зв'язку з цим постійно посилюється роль аудиту як основного інструменту підтвердження достовірності та прозорості фінансової (в тому числі податкової) звітності.

Відповідно до Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [33], аудит – це перевірка даних бухгалтерського

обліку і показників фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою висловлення незалежної думки аудитора про її достовірність в усіх суттєвих аспектах та відповідність вимогам законів України, положень (стандартів) бухгалтерського обліку або інших правил (внутрішніх положень суб'єктів господарювання) згідно із вимогами користувачів [33].

В сучасній аудиторській діяльності послугу з аудиту процесу оподаткування можна розглядати в трьох напрямках :

- ✓ як складову аудиторської перевірки фінансової звітності в частині перевірки податку на прибуток, ПДВ, ЄСВ та інших податкових платежів;
- ✓ як окрему послугу з перевірки податкових розрахунків підприємства;
- ✓ як супутню послугу, що включає податкове консультування та консультування з податкових розрахунків.

На сьогоднішній день аудиторські компанії надають наступні послуги в частині аудиту процесів оподаткування:

- ✓ податкове консультування з питань правильності ведення бухгалтерського і податкового обліку, оптимізації оподаткування, підготовки та подання податкової звітності, попереднього бухгалтерського аналізу господарських операцій, а також з питань оскарження рішень податкових органів;
- ✓ консалтинг з питань податкового законодавства, що виникають у процесі господарської діяльності підприємств сфери товарного обігу;
- ✓ юридичні послуги з оптимізації оподаткування підприємств сфери товарного обігу;
- ✓ аудит оподаткування як незалежну перевірку систем бухгалтерського і податкового обліку підприємств сфери товарного обігу на предмет відповідності вимогам чинного законодавства, правильності ведення податкових реєстрів, правильності ведення податкового обліку, правильності формування бази оподаткування по кожному виду податків, обчислення та сплати податків і зборів за певний період часу, стану розрахунків з бюджетом

та позабюджетними фондами, а також на предмет можливості легального зменшення бази оподаткування тощо.

При здійсненні фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання на проведення аудиту податків спонукають такі причини:

- ✓ відсутність відділів внутрішнього аудиту;
- ✓ регулярні зміни у податковому законодавстві;
- ✓ часті податкові перевірки та накладання штрафів;
- ✓ відсутність на підприємствах методики проведення аналізу та контролю податкових розрахунків;
- ✓ поліпшення поточної господарської діяльності за рахунок змін у організації податкового обліку та поліпшення внутрішнього контролю;
- ✓ підтвердження достовірності податкової звітності, попередження штрафних санкцій [42].

Аудит оподаткування в першу чергу має важливе значення для його замовників (конкретних суб'єктів господарювання), а також відіграє вагомую роль в задоволенні суспільних потреб щодо існування достовірних даних про реальний стан податкових розрахунків та надходжень до бюджету.

Питання перевірки обчислення та сплати податків є одним із найактуальніших для керівництва і власників підприємств і організацій. Перевірка податкової звітності є чинником підвищення достовірності всієї фінансової звітності суб'єктів господарювання. Проведення аудиту розрахунків за податками дозволяє оцінити правильність обчислення та сплати податків, мінімізувати податкові ризики та можливі санкції порушення податкового законодавства й одержати необхідну інформацію для оптимізації оподаткування. У результаті аудиту перевіряються відповідність податкового обліку економічного суб'єкта вимогам нормативних актів, регулюючих порядок ведення податкового обліку і складання податкової звітності, відповідність податкової звітності економічного суб'єкта даним первинного обліку. Також оцінюються наслідки помилок, виявлених у податковому обліку

і пропонуються шляхи їхнього усунення, обговорюється необхідність внесення змін і доповнень в політику оподаткування [43].

Ефективна організація управління аудиторським процесом передбачає дотримання певних етапів проведення аудиторської перевірки.

Встановлено, що одним із головних напрямків аудиту процесу оподаткування є перевірка правильності нарахування та сплати податку на додану вартість. На даному етапі основними задачами аудитора є перевірка правильності розрахунку податкових зобов'язань, податкового кредиту, різниць між ними, окремо доцільно здійснити перевірку на відповідність обліку результатів проведення операцій, що не є об'єктом оподаткування, оподатковуються за нульовою ставкою, звільнені від оподаткування податком на додану вартість та інших операцій особливого типу, перевірка коригувань податкових розрахунків.

У зв'язку із частою зміною податкового законодавства та його неоднозначним тлумаченням в практичній діяльності суб'єктів господарювання мають місце допущення помилок щодо облікового відображення податкових розрахунків. У зв'язку з цим постійно посилюється роль аудиту розрахунків за податками як основних інструментів підтвердження достовірності та прозорості статистично, фінансової та податкової звітностей. Загалом систему аудиту процесів оподаткування підприємства можна представити наступним чином (рис.1.2).

Рис. 1.2 Система аудиту розрахунків за податками суб'єкта господарювання [6]

Як видно з рис. 1.2 аудит розрахунків за податками за суб'єктами здійснення можна поділити на зовнішній та внутрішній.

Податковий аудит – це спеціалізований (тільки відносно податків і зборів) контроль, сутність якого полягає не лише в перевірці дотримання податкового законодавства, але й у перевірці правильності обчислення, повноти та своєчасності сплати податків і зборів, а також в усуненні виявлених порушень.

До головних суб'єктів аудиту податкових розрахунків необхідно віднести саме Державну податкову службу України, яка належить до центральних органів виконавчої влади зі спеціальним статусом. Саме податкові органи здійснюють перевірку правильності нарахування та вчасності сплати податкових платежів до державного бюджету.

Відповідно до ст. 62 Податкового кодексу України, до способів здійснення податкового контролю віднесено:

- ведення обліку платників податків;
- інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів державної податкової служби;
- перевірки та звірки [31].

Податковим кодексом України (стаття 75) передбачається право податкових органів на проведення наступних перевірок (рис. 1.3).

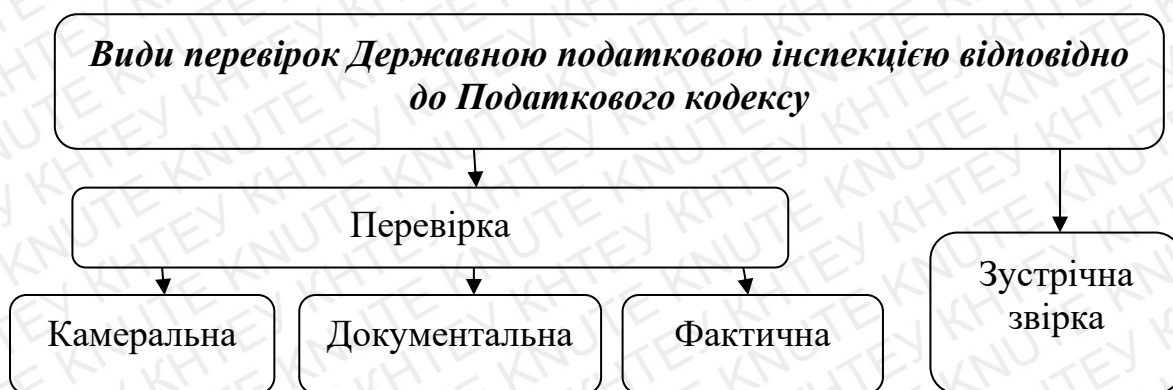

Рис. 1.3 Види податкового контролю [21]

Необхідно відзначити, що Податковим кодексом вилучено діюче на сьогодні право органів державної податкової служби на проведення документальних невиїзних перевірок протягом необмеженого терміну їх

проведення та без визначення підстав для їх проведення. Також Податковим кодексом за рамки перевірок виведені зустрічні перевірки, які набули статусу зустрічних звірок.

За даними Державної податкової служби України, протягом січня-травня 2020р. до державного бюджету України надійшло 185,5 млрд. грн, що на 5,1 % більше показника минулого року [53].

Необхідно відзначити, що в 2020 році податкові перевірки вийшли з планів графіків, за рахунок встановлення карантинних обмежень та податкових канікулів. У зв'язку із початком карантину, парламент встановив мараторій на проведення на встановлення документальних та фактичних податкових перевірок. За квітень-травень 2020 року встановлено 2,5 тис. господарюючих суб'єктів, які скористалися сумнівними податковими кредитами із ПДВ на суму 2,2 млрд. грн та не могли бути перевірені через карантинні обмеження [52].

Наступним суб'єктом аудиту процесів оподаткування є незалежний (сертифікований) аудитор. Відповідно до основного нормативного акту з аудиту, а саме Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [53] сертифікований аудитор може займатись аудиторською діяльністю у складі аудиторської фірми, або як аудитор фізична особа підприємця. Доцільно розглянути динаміку суб'єктів аудиторської діяльності та обсяги послуг, які надавали аудитори за аналізований період (рис.1.4).

Рис. 1.4 Динаміка кількості сертифікованих аудиторів в Україні за 2016-2020рр [54]

Як видно з рис.1.4 кількість сертифікованих аудиторів стрімко зростало до 2018р., та після 2018р. кількість аудиторів почало зменшуватись за рахунок надання недостатньо якісних аудиторських послуг, що в свою чергу призвело до того, що Аудиторська палата України почала здійснювати заходи із впровадження більш жорстких умов для отримання сертифікатів потенційним аудиторам.

За даними Аудиторської палати України, за 2020р. суб'єктами аудиторської діяльності було виконано понад 9 797 завдань (надано звітів).

Рис. 1.5 Обсяг завдань наданих суб'єктами аудиторської діяльності в Україні за 2020р. [54]

У випускній кваліфікаційній роботі ми будемо розкривати методику аудиту процесів оподаткування. Даний вид послуг відноситься до класичного аудиту та є одним із етапів перевірки всієї фінансової звітності підприємства. Тобто дану послугу можна віднести до завдань з надання впевненості, а саме аудит фінансової (або консолідованої) звітності підприємства.

Також суб'єктами аудиту процесів оподаткування є внутрішні аудитори. Служба внутрішнього аудиту має оцінювати ризиковість бізнес-процесів, що здійснюються на підприємстві, а також перевіряти облікове відображення доходів, витрат та фінансових результатів, які в свою чергу впливають на базу оподаткування підприємства. Внутрішні аудитори мають оцінювати достовірність визначення податкових баз та сум відповідних податків,

визначених до сплати до бюджету, оцінка дотримання підприємством чинного законодавства в сфері оподаткування.

Необхідно відзначити, що суб'єкти аудиту процесів оподаткування тісно пов'язані між собою. Внутрішні аудитори надають необхідні пояснення незалежним аудиторам під час перевірки останніми податкових розрахунків. Незалежні аудитори в свою чергу використовують результати податкових перевірок зі сторони податкових органів в якості інформаційної бази під час аудиту процесів оподаткування.

При здійсненні фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання на проведення аудиту податків спонукають такі причини:

- ✓ відсутність відділів внутрішнього аудиту;
- ✓ регулярні зміни у податковому законодавстві;
- ✓ часті податкові перевірки та накладання штрафів;
- ✓ відсутність на підприємствах методики проведення аналізу та контролю податкових розрахунків;
- ✓ поліпшення поточної господарської діяльності за рахунок змін у організації податкового обліку та поліпшення внутрішнього контролю;
- ✓ підтвердження достовірності податкової звітності, попередження штрафних санкцій.

Проведені дослідження дозволяють встановити, що на більшості невеликих підприємств, система внутрішнього контролю розвинена слабо, існує недосконала система управління, функції ведення обліку, аналізу та контролю виконує тільки один спеціаліст – головний бухгалтер. Великий обсяг робіт не дозволяє в повній мірі здійснювати планування та контроль поточної діяльності. Разом з тим, вдосконалення системи внутрішнього аудиту розрахунків за податками в практичній діяльності підприємств є одним із шляхів зниження податкових ризиків.

Необхідно відзначити, що важливе місце в аудиті процесів оподаткування займає аналіз розрахунків з бюджетом. Фактично саме аналіз за допомогою

ряду показників дає кількісну оцінку ефективності системи управління податкових платежів. До них належать:

- 1) рівень податкового навантаження на підприємство;
- 2) рівень впливу заходів податкового планування на величину податкових зобов'язань підприємства.

Аудитори під час здійснення аудиту застосовують аналітичні процедури та розраховують наступні показники:

- 1) показники для оцінювання податкового навантаження, зокрема сума податків, що сплачує підприємство; структура податків у собівартості й ціні; коефіцієнти оподаткування доходів, витрат і прибутку;
- 2) показники для оцінювання ефективності податкового планування, зокрема: абсолютне та відносне зменшення податкових платежів; загальний коефіцієнт оподаткування підприємства; коефіцієнт використання податкових пільг; коефіцієнт ефективності податкової політики підприємства [3, с. 73].

Отже, підводячи підсумок викладеному матеріалу, необхідно відзначити, що при узгодженій співпраці суб'єктів аудиту забезпечується ефективне податкове планування, яке в свою чергу дозволяє оптимізувати податкові розрахунки підприємства.

1.2. Нормативно-правове регулювання процесів оподаткування

На сьогоднішній день, нормативно-правове регулювання аудиту процесів оподаткування є доволі важливим питанням оцінки правового регулювання аудиту в Україні. Для того, щоб аудит був проведений якісно аудитор має дотримуватись усіх законів, положень, актів, стандартів та інших нормативно-правових документів, які на законодавчому рівні регулюють його діяльність. Для проведення аудиту процесів оподаткування аудитору необхідно, перш за все, ознайомитися зі специфікою роботи підприємства, документами, які як на зовнішньому так і на внутрішньому рівні здійснюють безпосередній вплив на таку діяльність.

Беручи до уваги останні зміни, що відбулися в законодавстві, можна виокремити прийняття нового Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» який введено в дію з 1 жовтня 2018 року [33]. Впровадження даного документа було необхідним для приведення норм національного законодавства у сфері аудиту до законодавства Європейського Союзу. Загалом Закон враховує положення Директиви 2006/43/ЄС та Регламенту 537/2014.

Умовно нормативно-правову базу регулювання аудиту фінансових результатів можна розділити на п'ять рівнів (рис. 1.6).

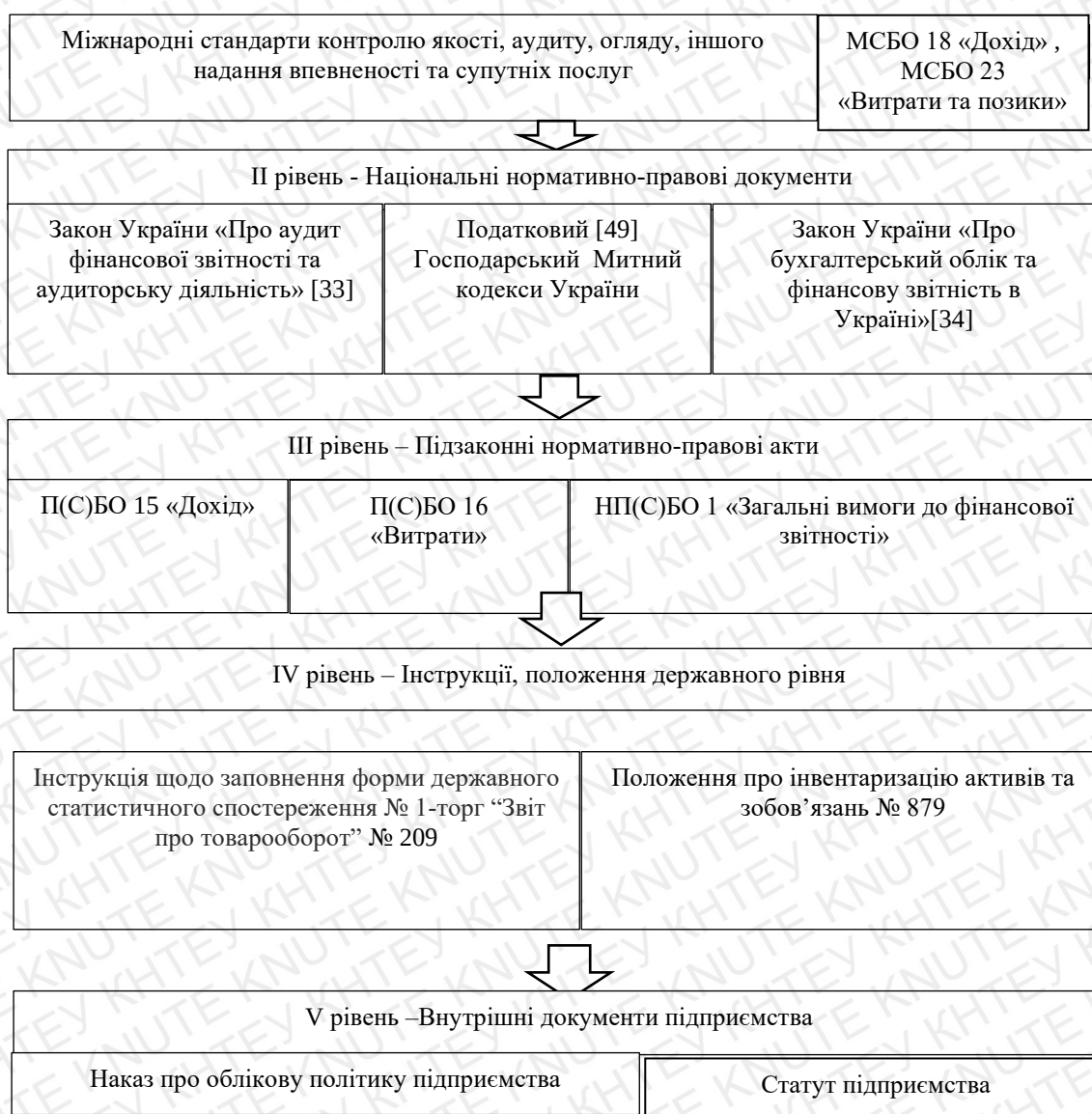

Рис. 1.6 Нормативно-правове регулювання аудиту фінансових результатів вітчизняних підприємств [24]

Поки що важко судити про позитивні та негативні зміни, які відбулися у аудиторській діяльності із прийняттям нового Закону, але можна припустити на досвіді інших країн, що інтеграція національного законодавства у сфері аудиту до законодавства Європейського Союзу і подальше добросовісне його виконання сприятимуть розвитку у сфері аудиторської діяльності, збільшить довіру до українських аудиторських фірм і покращать інвестиційну привабливість національної економіки.

До першого рівня нормативно-правової бази відносяться Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг (далі – МСА) [38]. З метою уніфікації підходів до проведення аудиту, та здійснення перевірки по вимогам міжнародного законодавства, в Україні прийняли міжнародні стандарти аудиту за національні.

Принципи, норми МСА застосовуються не тільки під час аудиту фінансових результатів, а й під час аудиту фінансової звітності в цілому, проведення огляду чи надання супутніх послуг. Також МСА містять стандарти контролю якості аудиту. Здійснення аудиту за міжнародними стандартами надає впевненість користувачам фінансової звітності в тому, що аудит буде проведено якісно, відповідно до міжнародних вимог з аудиту, аудитор не буде підтверджувати не достовірну фінансову звітність.

Також, до міжнародних правових актів, що регулюють проведення аудиту процесів оподаткування на підприємствах відносяться Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку 18 «Дохід», МСБО 23 «Витрати та позики», вони визначають підхід до обліку доходів та витрат, фінансових результатів, а також надають рекомендації щодо подальшого визнання витрат та визначення суми собівартості за запропонованими формулами [29].

Другий рівень нормативно-правового регулювання аудиторської діяльності є не менш важливим і включає в себе: Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [25], Закон України «Про

бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [32], зі змінами та доповненнями.

Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», про який згадувалося раніше, є найновішим і одним з найважливіших законів, що регулюють аудиторську діяльність в Україні. Він визначає правові засади аудиту фінансової звітності, провадження аудиторської діяльності в Україні та регулює відносини, що виникають при її провадженні.

Одночасно зі змінами, що були внесені в Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» також були внесені зміни в Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» відповідно до Закону України «Про внесення змін до Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" щодо удосконалення деяких положень» [34]. Основними змінами, що стосуються безпосередньо аудиту фінансових результатів на підприємствах стали:

1. В Законі був виключений принцип обачності з принципів проведення бухгалтерського обліку, що передбачав використання методів оцінки, які б запобігали заниженню витрат та зобов'язань підприємства і відповідно завищенню доходів та вартості активів. Проте підприємствам не забороняється використовувати принципи, які визначені у Міжнародних стандартах бухгалтерського обліку, НП(С)БО та П(С)БО.

2. На сьогоднішній день, підприємства почали поділяти на суспільнозначимі підприємства, великі, середні та малі. Так, якщо раніше під обов'язковий аудит підпадали тільки великі підприємства. На сьогоднішній день, суспільнозначимі, великі, а також середні підприємства мають замовляти щорічну аудиторську перевірку на постійній основі.

3. В законі зазначені положення, які дозволяють аудиторам спростити аудиторську перевірку. Так, при виявленні незначних помилок в первинних документах, аудитор не має підстав для визнання відповідної господарської

операції недійсною, якщо при цьому можна встановити особу, яка здійснювала господарську операцію.

4. При здійсненні належним чином оформленої господарської операції обов'язки й права сторін, що виникли при здійсненні такої операції не залежать від відображення такої операції в регістрах бухгалтерського обліку та на його рахунках.

Необхідно відзначити, що на сьогоднішній день суспільнозначимі підприємства під час оприлюднення фінансової звітності мають підкладати не тільки аудиторський звіт, а й звіт про управління, який відображає стан та перспективи розвитку підприємства, розкриває основні ризики та фактори невизначеності щодо його діяльності. Також, однією із нових вимог, є необхідність створення на підприємствах аудиторського комітету, одним із функцій якого є забезпечення проведення тендеру на вибір незалежної аудиторської компанії, яка буде здійснювати аудит фінансової звітності загалом, та фінансових результатів в тому числі.

На національному рівні, до нормативно-правового регулювання аудиту фінансових результатів можна віднести Господарський, Митний та Податковий кодекси [49] які відносяться до другого рівня нормативно-правової бази аудиту фінансових результатів.

Господарський кодекс регулює відносини, що виникають з приводу майна суб'єктів господарювання, включаючи товари, якими визнаються вироблена продукція (товари) виконані роботи та послуги.

Митний кодекс регулює відносини між іноземними постачальниками та покупцями у сфері купівельних відносин. Митний кодекс є важливим для вирішення питань, коли підприємство, що здійснює свою діяльність на території України, має грошові та договірні відносини із іноземними постачальниками.

Одним із важливих нормативно-правових актів є Податковий кодекс України [31], який є головним нормативно-правовим актом та регулює порядок нарахування та сплати податків суб'єктами господарювання.

Необхідно відзначити, що аудитори під час перевірки враховують положення Податкового кодексу, в частині встановлення правомірності визнання підприємствами податкових зобов'язань та податкового кредиту підприємствами. Необхідно відзначити, що на практиці багато підприємств, особливо тих, що реалізують продукцію, товари, послуги на експорт від держави отримують значні суми податкового кредиту який зазначають в декларації з податку на додану вартість. Одним із етапів аудиторської перевірки фінансових результатів, є оцінка правомірності визнання податкових зобов'язань та податкового кредиту.

Наступним рівнем правового регулювання є Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку (НП(С)БО) та МСФЗ (МСБО). Аудитори під час застосування процедур перевірки на етапі планування визначають концептуальні основи, відповідно до яких підприємство формує фінансову звітність. Досліджуване підприємство застосовує П(С)БО для ведення обліку та формування звітності.

Досліджуючи співпадіння та розбіжності між П(С)БО та МСФЗ було встановлено, що національні положення підлаштовуються під міжнародні стандарти, т.б МСФЗ слугують основою для розробки П(С)БО.

В П(С)БО 16 «Витрати» розкриті методологічні засади формування інформації про витрати понесених підприємствами в процесі провадження їх діяльності, їх склад, визнання та розкриття у фінансовій звітності та бухгалтерському обліку.

НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» є одним із головних нормативно-правових актів, що регулюють порядок підготовки фінансової звітності вітчизняними підприємствами. Даний стандарт регламентує порядок узагальнення облікової інформації у фінансовій звітності підприємства.

Необхідно відзначити, що всі аудиторські перевірки починаються зі здійснення інвентаризації товарно-матеріальних цінностей, які є на підприємстві. Аудитори можуть не проводити інвентаризацію, а тільки бути

присутнім під час перевірки та підрахунку запасів. Тому, аудитор має бути ознайомлений із «Положенням про інвентаризацію активів та зобов'язань» що є необхідним документом для проведення аудитором процедури інвентаризації активів.

До останнього рівня нормативно-правового регулювання аудиту податкових розрахунків вітчизняного підприємства відноситься облікова політика підприємства. Законом України «Про внесення змін до Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" щодо удосконалення деяких положень», пунктом першим визначається, що облікова політика - це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності.

Відповідно до п'ятого пункту статті восьмої третього розділу Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» підприємство самостійно визначає за погодженням з власником (власниками) або уповноваженим ним органом (посадовою особою) відповідно до установчих документів облікову політику підприємства.

Отже, нормативно-правове регулювання аудиту процесів оподаткування на вітчизняних підприємствах є необхідною умовою для ефективного та якісного його проведення. У зв'язку з постійним оновленням та удосконаленням нормативно-правової бази необхідної для проведення аудиту, та прирівнювання Національних стандартів до Міжнародних актуальність її дослідження лише підтверджується.

Висновок до розділу 1

В роботі розкрита сутність та економічна характеристика процесів оподаткування. Встановлено, що при здійсненні фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання на проведення аудиту податків спонукають наступні причини: відсутність відділів внутрішнього аудиту;

регулярні зміни у податковому законодавстві; часті податкові перевірки та накладання штрафів; відсутність на підприємствах методики проведення аналізу та контролю податкових розрахунків; поліпшення поточної господарської діяльності за рахунок змін у організації податкового обліку та поліпшення внутрішнього контролю; підтвердження достовірності податкової звітності, попередження штрафних санкцій.

В роботі розкрита система аудиту розрахунків за податками суб'єкта господарювання. Встановлено, що до способів здійснення податкового контролю віднесено: ведення обліку платників податків; інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів державної податкової служби; перевірка та звірка. Встановлені причини, що спонукають підприємства до проведення аудиту процесів оподаткування.

В роботі розкрито нормативно-правове регулювання аудиту процесів оподаткування. Встановлено, що нормативно-правове регулювання аудиту процесів оподаткування на вітчизняних підприємствах є необхідною умовою для ефективного та якісного його проведення.

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ АУДИТУ ПРОЦЕСІВ ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

2.1. Економічна характеристика та порядок облікового відображення процесів оподаткування на ТОВ «Інтермол Груп»

Випска кваліфікаційна робота написана на базі даних ТОВ "Інтермол Груп". Дане підприємство здійснює фінансово-господарську діяльність відповідно до чинного законодавства. Головною метою діяльності ТОВ «Інтермол Груп» є торгівельна діяльність продукцією споживання (чай, кава, прянощі) з метою отримання прибутку та створенні нових робочих місць.

Товариство діє на підставі Установчого договору, Статуту (додаток 1) та згідно з законодавством України. Підприємство знаходиться за юридичною адресою: м. Київ, вул. Білоруська 36а.

Для виконання поставлених цілей підприємство займається торговельною діяльністю, а саме оптовою та роздрібною торгівлею продовольчих та непродовольчих товарів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, запасних частин для сільськогосподарської техніки.

На даний час основним напрямом діяльності ТОВ "Інтермол Груп" є оптова торгівля прянощами, чаєм та кавою. Товариство є юридичною особою, володіє відокремленим майном, має самостійний баланс, розрахунковий та інші рахунки в установах банків, штампи та печатку зі своїм повним найменуванням.

У відповідності із своєю метою підприємство має право: вступати до договірних відносин з державними, кооперативними, приватними підприємствами і організаціями, громадянами, а також бути посередником між ними у зв'язку з виконанням робіт, які є предметом діяльності товариства; наймати персонал на умовах діючого законодавства; передавати на

договірних засадах матеріальні і грошові ресурси юридичним та фізичним особам, що виконують для товариства роботи та послуги та інше, яке передбачене статутом підприємства .

Майно ТОВ "Інтермол Груп" становлять основні фонди та оборотні кошти, а також інші цінності, вартість яких відображається в самотійному балансі цього підприємства. Джерелами формування майна є: грошові та матеріальні вклади учасників; прибутки, одержані від реалізації продукції, робіт, послуг, а також від інших видів діяльності; кредити банків та інших кредиторів; безоплатні або благодійні внески, пожертвування фізичних та юридичних осіб; інші джерела, які не заборонені діючим законодавством.

Товариство має право продавати, обмінювати, здавати в оренду, передавати фізичним та юридичним особам будинки, споруди, обладнання, транспортні засоби, що належать йому на праві власності, сировину та інші матеріальні цінності, а також списувати їх з балансу. Воно несе відповідальність по зобов'язанням тільки в межах статутного фонду, а при його недостатності - всім належним йому майном. Товариство самотійно здійснює свою господарську діяльність на принципах повного господарського розрахунку, несе відповідальність за її результати, за виконання взятих на себе зобов'язань перед трудовим колективом та партнерами по укладеним договорам, перед держбюджетом та банками відповідно до законодавства. Воно само планує свою діяльність та визначає перспективи її розвитку. Формування цін на свою продукцію здійснюється згідно з положеннями законодавчих та нормативних актів про ціноутворення на Україні.

Збори учасників - це вищий орган товариства, який складається з учасників або призначених ними представників (постійних або тимчасових). Учасники володіють кількістю голосів, пропорційно кількості їхньої частки у статутному фонді. До виняткової компетенції зборів відноситься: визначення основних напрямків діяльності, затвердження планів та звітів про їх використання; внесення змін до статуту; призначення директора, головного бухгалтера, їх звільнення, призначення і звільнення членів ревізійної комісії;

затвердження результатів діяльності, визначення порядку розподілу прибутку, винесення рішень про притягнення до майнової відповідальності посадових осіб товариства; визначення умов оплати праці, затвердження штатного розкладу, системи оплати праці і рівня заробітної плати, тощо.

Підприємство орендує приміщення, яке використовує для здійснення своєї діяльності. Спеціалізація цього підприємства, на сьогоднішній день, спрямована переважно на здійснення торгівельної діяльності, від якої товариство отримує найбільшу частину виручки. Організаційна структура ТОВ "Інтермол Груп" наведена на рис. 2.1.

Персонал підприємства комплектується згідно з штатним розкладом, який затверджується зборами учасників. Прийом на роботу та звільнення персоналу здійснюється на контрактній підставі та оформлюється наказом директора підприємства.

Рис. 2.1 Організаційна структура ТОВ «Інтермол Груп»*

*розроблено автором

Для надання характеристики підприємство необхідно здійснити оцінку активів і пасивів балансу. Як відомо, в активі балансу в узагальненому грошовому вираженні показані стан і розміщення засобів підприємства, в пасиві - джерела їх утворення наведені в табл. 2.1.

Вищим органом управління діяльністю ТОВ «Інтермол Груп» є загальні збори учасників. Кожний учасник має кількість голосів пропорційно його частці в статутному фонді. Керівництво поточною діяльністю здійснює директор, він підзвітний зборам учасників і організовує виконання їх рішень. Директор діє від імені товариства в межах установлених чинним законодавством та в установчих документах.

Бухгалтерський облік на ТОВ «Інтермол Груп» ведеться з дня реєстрації підприємства. За даними цього обліку складається вся звітність: фінансова, податкова та інші види звітності, що використовують грошовий вимірник. Перевірка фінансової діяльності товариства здійснюються державною податковою службою, іншими державними органами у межах їх компетенції та аудиторськими службами.

Для забезпечення бухгалтерського обліку підприємство самостійно обирає структуру, форми, методи, технічні засоби, процедури тощо.

Основні показники фінансово-господарської діяльності підприємства виражені у фінансовій звітності ТОВ «Інтермол Груп» (додаток Г). На основі звітних даних можна оцінити та здійснити аналіз динаміки активів та пасивів досліджуваного підприємства за 2016-2020 роки (додаток Д.1-Д.2).

За даними таблиці можна розглянути та проаналізувати динаміку вартості активів та пасивів ТОВ «Інтермол Груп» за 2019-2020 роки. В 2018р. звітність ТОВ «Інтермол Груп» не містить показників.

Як видно з наведених показників фінансової звітності товариства (додаток Д.1), за 2019-2020 роки прослідковується тенденція до збільшення статей балансу. Так, вартість сукупних активів в 2019р. склала 157,6 тис. грн., а в 2020р. – 319 тис. грн.

Все це пов'язано зі зростанням обсягів реалізації товарної продукції, а саме продажу продукції народного споживання.

В сукупних активах підприємства, найбільша доля належить саме оборотним активам (приблизно 85 % від сукупних активів). За аналізований період (з 2019 року по 2020 рік), сума оборотних активів збільшилась приблизно на 282 %, за рахунок зростання в основному дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги, запасів. Дана динаміка є позитивною, адже свідчить про зростання економічного потенціалу підприємства (зростання можливостей продуктивної діяльності) та про ступінь покриття (окупності) основного капіталу (за ступенем зношуваності).

Загалом, оборотні активи ТОВ «Інтермол Груп» в основному сформовані за рахунок запасів (20%), та дебіторської заборгованості (76%). Запаси зросли на 55%, а поточна дебіторська заборгованість на 668%, що свідчить про збільшення обсягів реалізації товарної продукції. Разом з тим, ТОВ «Інтермол Груп» має слідкувати за вчасністю погашення заборгованості зі сторони дебіторів, адже погіршення фінансового стану дебіторів призводить до ризику непогашення заборгованості та вимагає від підприємства формування резерву сумнівних боргів.

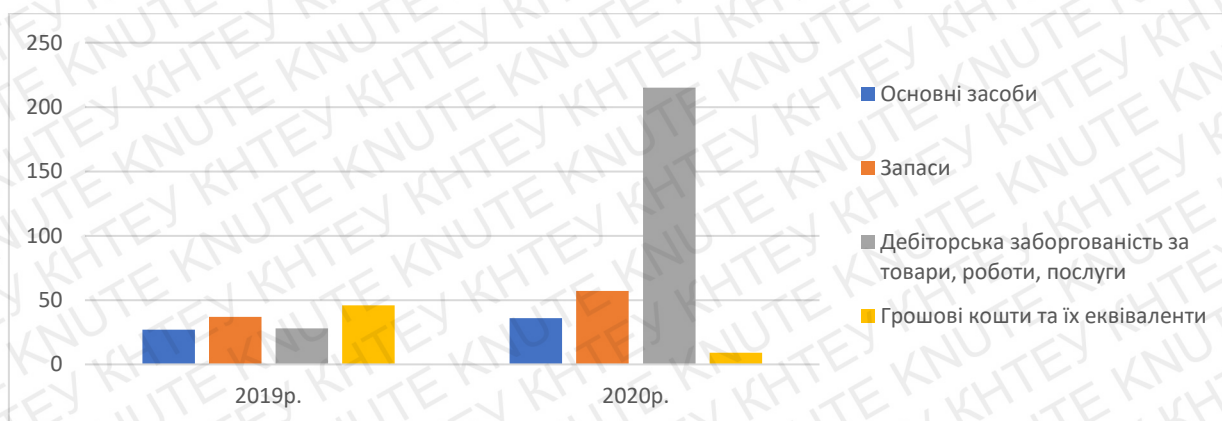
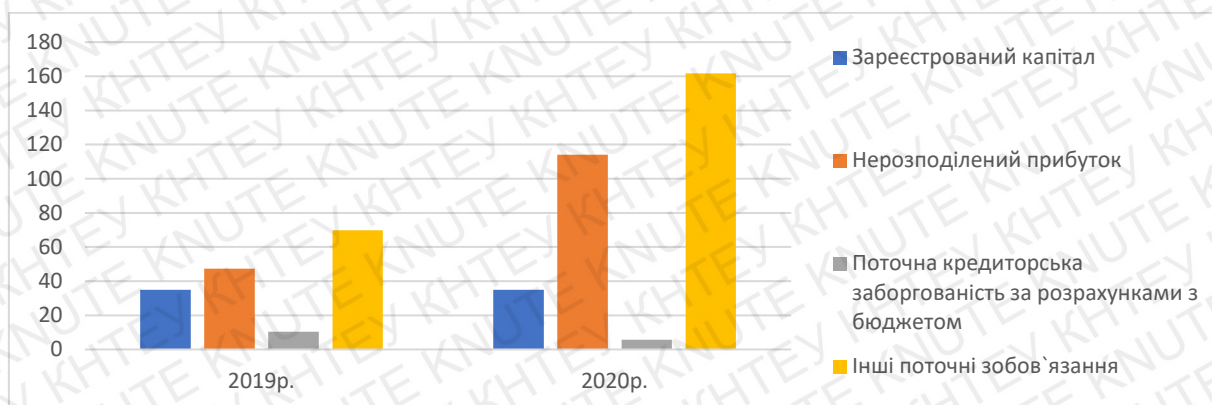

Рис. 2.1 Динаміка активів ТОВ «Інтермол Груп» за 2019-2020рр.*

*-розроблено автором

*Рис. 2.2. Динаміка власного капіталу та заборгованості ТОВ «Інтермол Груп» за 2019-2020 рр.**

Позитивним є збільшення обсягу активів в абсолютно ліквідній формі, тобто грошових коштів та їх еквівалентів. Як відомо, грошові кошти – наймобільніша частина оборотних активів, а добрий фінансовий стан підприємства характеризується постійною наявністю грошових коштів на розрахунковому рахунку. Отже, підвищення таких активів є свідченням підвищення поточної платоспроможності і стійкості фінансового стану господарюючого суб'єкта.

Зростання оборотних активів відбулося за рахунок зростання запасів, поточної дебіторської заборгованості. Необхідно відзначити що в 2020 р. в порівнянні з 2019 р. запаси підприємства збільшилися на 20, 2 тис. грн. (або на 55 %), причиною чого може бути збільшення масштабів діяльності підприємства, а також придбання та збереження запасів на складах підприємства.

Що ж до джерел формування активів, необхідно відзначити, що оборотні активи фінансуються за рахунок власного оборотного капіталу і поточних зобов'язань підприємства. На кінець аналізованого періоду власний капітал збільшився на 71,8% в порівнянні з 2019 р. і разом з тим зменшилась його частка в структурі джерел формування оборотних активів. Це є позитивною зміною, що веде до покращення фінансової стійкості підприємства.

Збільшення власного капіталу відбулось в основному за рахунок зростання нерозподіленого прибутку.

В свою чергу, за 2019-2020 роки зросли поточні зобов'язання (на 89,6%), за рахунок збільшення інших поточних зобов'язань. Необхідно відзначити, що підприємство на 46,7 % фінансується за рахунок власного капіталу (к-т автономії складав в 2019р. – 49 %, а в 2020р. – 46,7%), та на 53% за рахунок зовнішніх джерел фінансування.

За аналізований період, значно збільшився коефіцієнт швидкої ліквідності за рахунок збільшення поточної дебіторської заборгованості (1026%), що свідчить про надання торгових відстрочень у сплаті за отриманий товар дебіторів.

Коефіцієнти оборотності зменшились за рахунок випереджаючого зростання сукупних активів в порівнянні із доходом (виручкою) від реалізації товарів, робіт, послуг.

Що ж до фінансових результатів, необхідно відзначити, що підприємство є прибутковим, чистий прибуток в 2019р. складав 47,3 тис. грн, а в 2020р. 66,8 тис. грн. За рахунок випереджаючого зростання собівартості (яка зменшилась на 143%) в порівнянні із доходом (виручкою) від реалізації товарів, робіт, послуг (55%), ТОВ «Інтермол Грум» в кінцевому результаті отримало прибуток (а не збиток).

Коефіцієнт оборотності активів на ТОВ «Інтермол Грум» має тенденцію до зменшення (2019 р. – 14.2 обороти, в 2020 р. – 3,15). Слід відмітити, що даний коефіцієнт є одним із найважливіших показників ефективності використання капіталу і вказує на швидкість його переходу зі стадії торгових запасів у товарну продукцію та швидкість перетворення продукції у безпосередньо грошову форму. Враховуючи це, можна стверджувати, що така динаміка свідчить про неефективність використання активів на досліджуваному підприємстві. Оборотні активи підприємства за звітний період (2020 рік) здійснюють 3 обороти.

Прибуток є головним показником діяльності підприємства. Поступове збільшення чистого прибутку у 2020 році відбулося за рахунок поступового зростання виручки від реалізації в порівнянні із собівартістю товарної продукції (Додаток А.2). Збільшення чистого прибутку свідчить про покращення ефективності діяльності ТОВ «Інтермол Груп». Динаміка чистого прибутку відображена на рис. 2.3.

Рис. 2.3 Динаміка чистого прибутку ТОВ «Інтермол Груп» за 2019-2020рр.

Підводячи підсумок викладеному матеріалу, необхідно відзначити, що фінансовий стан ТОВ «Інтермол Груп» за аналізований період покращився в зв'язку із ефективною системою управління. Разом з тим, доцільно удосконалювати напрями контрольно - аналітично забезпечення системи управління підприємством з метою покращення ефективності та рентабельності фінансово-господарської діяльності ТОВ «Інтермол Груп».

2.2. Інформаційне забезпечення аудиту процесів оподаткування суб'єкта господарювання

Від того, наскільки повною та правдивою є інформаційна база на базі якої здійснюватиметься аудит процесів оподаткування буде залежати сама перевірка, правильність сформованої аудиторської думки на завершальній стадії аудиту під час формування аудиторського звіту (Додаток К).

Необхідно відзначити, що під час укладання договору на проведення аудиту, сторони зазначають в договорі про відповідні права та обов'язки сторін. Обов'язком підприємства на якому буде проводитись аудит є надання необмеженого доступу до всієї облікової (та не облікової) інформації яка є на підприємстві. В свою чергу, незалежний аудитор у аудиторському звіті зазначає, що не відповідає за правильність формування фінансової звітності, за це має нести відповідальність підприємство в особі керівника та головного бухгалтера. А сам аудитор перевіряючи фінансову та податкову звітність несе відповідальність за думку, яка буде висловлена в аудиторському звіті. Необхідно відзначити, що в більшості інформаційною базою з аудиту процесів оподаткування є бухгалтерська та податкова звітність підприємства.

Проведені дослідження, дозволили сформувати інформаційну базу аудиту процесів оподаткування, а саме (рис.2.4):

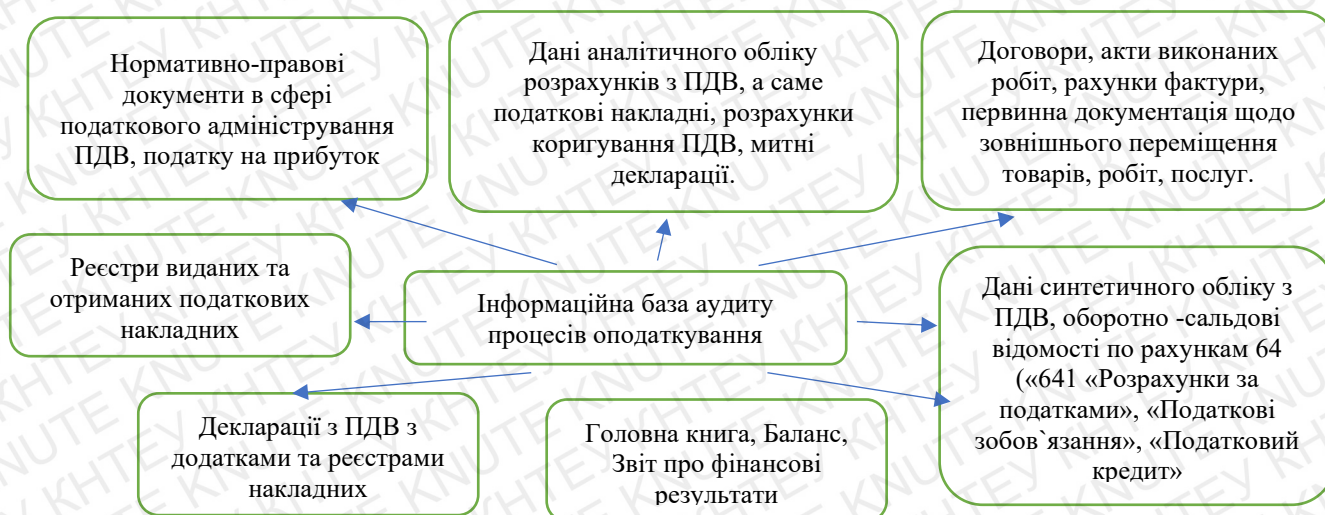

Рис. 2.4 Інформаційна база аудиту процесів оподаткування суб'єктів господарювання [30]

Загалом, бухгалтерський облік розрахунків за податками на ТОВ «Інтермол Груп» регулюється П(С)БО17 «Податок на прибуток» та введеним з 07.02.2013 року НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

На досліджуваному підприємстві розрахунки за податками обліковуються на рахунку 64 «Розрахунки за податками й платежами» згідно «Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів,

капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій» № 291.

Якщо рахунок 64 має кредитове сальдо, значить у підприємства є кредиторська заборгованість перед бюджетом, та якщо виникає дебетове сальдо, то підприємство здійснило передплату податків перед бюджетом. Рахунок 64 має наступні субрахунки:

- 641 «Розрахунки за податками»;
- 642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»;
- 643 «Податкові зобов'язання»;
- 644 «Податковий кредит».

Важливо, щоб на підприємстві був внутрішній план рахунків який дозволяє деталізувати облікову інформацію за відповідними напрямками з метою покращення аналітичності даних. Так на ТОВ «Інтермол Груп» до рахунку 641 відкриті наступні субрахунки:

- 64101 Розрахунки з податку на доходи з фізичних осіб
- 64102 Розрахунки з податку на додану вартість
- 64103 Розрахунки з податкового кредиту за непідтвердженими ПН
- 64104 Розрахунки з податку на прибуток
- 64105 Розрахунки з комунального податку
- 64106 Розрахунки з податку на землю
- 64107 Розрахунки за податком з власників ТЗ
- 64108 Розрахунки з податку на рекламу
- 64109 Розрахунки зі збору за забруднення навколишнього середовища

Для обліку податкових зобов'язань (ПЗ) та податкового кредиту (ПК) з ПДВ, ТОВ «Інтермол Груп» використовує два субрахунки, а саме: 643 «Податкові зобов'язання», 644 «Податковий кредит».

Якщо у підприємства з'являються податкові зобов'язання, вони відображаються за кредитом 641 рахунку, при виникненні податкового кредиту – дебет 641. ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету відображається як різниця між кредитовим та дебетовим сальдо.

Також, в обліку за наявності авансових платежів використовуються рахунки 643 та 644, які дозволяють коригувати податкові зобов'язання та податковий кредит.

Застосування в бухгалтерському обліку субрахунків 643 та 644 є складним трудомістким процесом, адже за кожним первинним документом, пов'язаним з оплатою чи відвантаженням/отриманням товарів, необхідно встановити, яка з подій відбулася раніше, і тільки після цього зробити відповідні записи з використанням або без використання субрахунків 643, 644. Так, записи у реєстрах аналітичного обліку розрахунків з бюджетом проводять на підставі відповідних первинних документів - податкових накладних, платіжних доручень про перерахування податків до бюджету.

Згідно із законодавством України документообіг з обліку розрахунків за податками на ТОВ «Інтермол Груп» відбувається за схемою наведеною на рис.2.4.

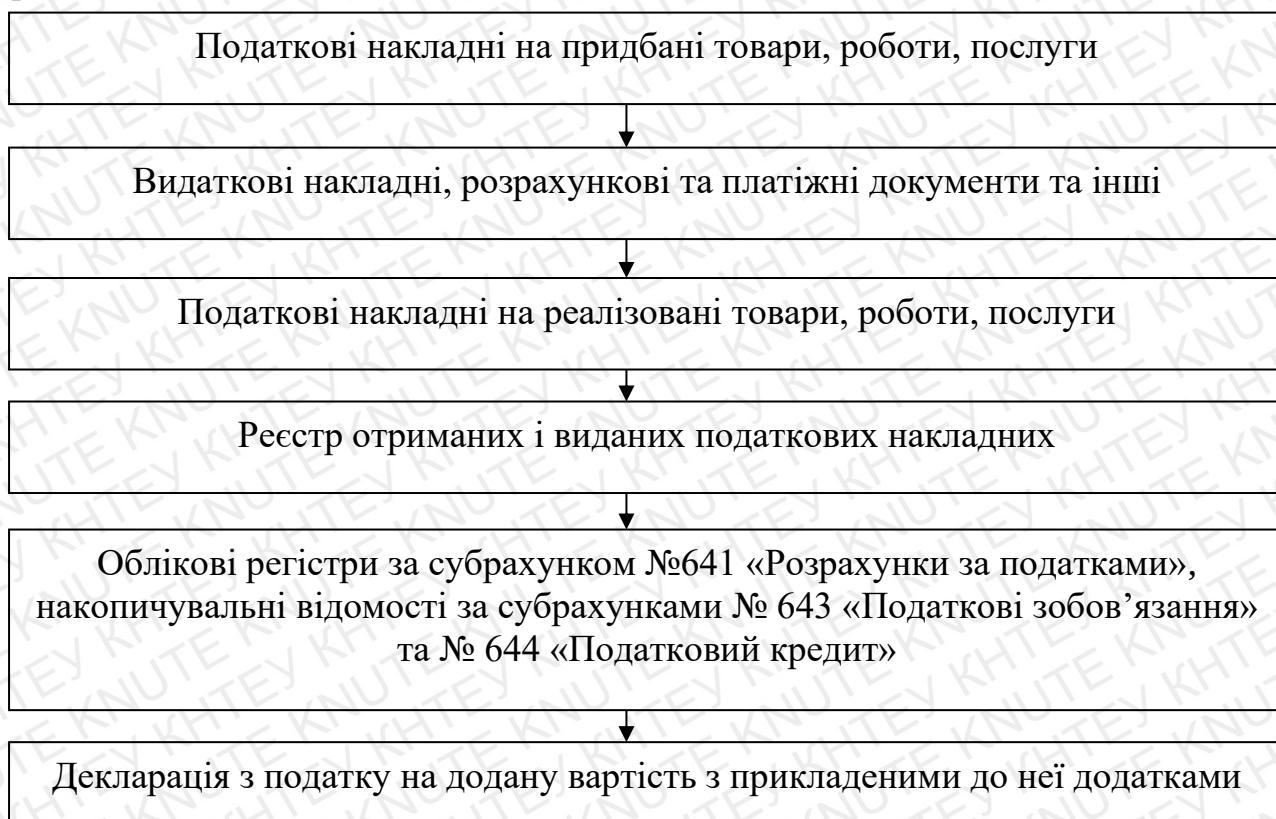

Рис. 2.3. Документообіг операцій з обліку розрахунків за податками на ТОВ «Інтермол Груп»

Один із головних первинних документів є податкова накладна, на базі якої вносяться дані в реєстри аналітичного обліку та є основою для групування даних та формування податкового кредиту чи податкових зобов'язань.

На досліджуваному підприємстві (ТОВ «Інтермол Груп») при надходженні чи вибутті, податкова накладна реєструється в Реєстрі податкових накладних, разом з тим в обліку використовуються й наступні первинні документи: рахунки фактури, товарно-транспортні накладні, видаткові накладні, платіжні доручення.

Необхідно відзначити, що основною процедурою під час здійснення аудиту як процесу оподаткування так і аудиту всієї фінансової звітності є перевірка первинних документів та встановлення факту наявності здійснення господарської операції. Аудитори під час підтвердження податкових зобов'язань та податкового кредиту мають впевнитись в повноті та точності облікового відображення операцій з придбання товарів, робіт послуг, а також операцій з їх реалізації.

Для обліку розрахунків за податками на ТОВ «Інтермол Груп» використовують відомість аналітичного обліку за рахунком 64, де зобов'язання записують за їх видами за місяць і з початку року. У відомості на кожний вид платежів відводять рядок.

Відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання відображаються на рахунках бухгалтерського обліку 17 та 54.

Витрати (дохід) з податку на прибуток = Поточний податок на прибуток ±
Відстрочений податковий прибуток

Дт 98 = Поточний податок на прибуток + Відстрочені податкові зобов'язання
= Кт 641 + Кт 54

Дт 98 = Поточний податок на прибуток – Відстрочені податкові активи
= Кт 641 – Дт 17

Дані про тимчасові та постійні податкові різниці, які мають враховуватися при визначенні податкового прибутку звітного періоду ТОВ

«Інтермол Груп» накопичуються в регістрах бухгалтерського обліку та узагальнюються у зведеному регістрі (Додаток Б).

Проте на практиці виникає ряд питань щодо накопичення інформації про податкові різниці, оскільки спеціальних регістрів не розроблено. Оскільки, існуюча система регістрів бухгалтерського обліку не передбачає накопичення інформації про податкові різниці, тому має бути додано ще один регістр для узагальнення інформації про податкові різниці звітного періоду. Відповідна інформація має бути представлена в розрізі класифікаційних груп податкових різниць з виділенням постійних податкових різниць (у т.ч. які підлягають вирахуванню і які підлягають оподаткуванню) та тимчасових податкових різниць (у т.ч. які підлягають вирахуванню і які підлягають оподаткуванню).

За даними фінансового обліку доходи в 2020 році на ТОВ «Інтермол Груп» становили 10050,8 грн., витрати 9969,3 грн. Фінансовий результат до оподаткування, визначений у фінансовій звітності відповідно до П(С)БО складає 81452 грн, а податок на прибуток 14 661 грн.

Різниця між сумами облікового та податкового прибутку в даному випадку є постійною і ніяк не впливатиме на розрахунок суми податкового прибутку в наступних роках. Витрати з податку на прибуток у звітному році будуть відображені виходячи з даних податкового обліку та дорівнюють поточному податку. При цьому постійну різницю не обліковують.

Відповідно до внутрішнього плану рахунків, облік розрахунків з податків на доходи з фізичних осіб ведеться на субрахунку 64101 «Розрахунки з податку на доходи з фізичних осіб», який призначено для узагальнення інформації про розрахунки підприємства за усіма видами платежів до бюджету, включаючи податки з працівників підприємства.

Відображення суми податку на доходи фізичних осіб на рахунках бухгалтерського обліку на ТОВ «Інтермол Груп» один із завершальних етапів облікових процедур, який передуює відображенню нарахованих сум податку у звітних формах. Важливо обов'язково відобразити розрахунки з податку на доходи фізичних осіб в рядку 1620 «Поточна кредиторська заборгованість за

розрахунками з бюджетом» Балансу (3 тавіту про фінансово-майновий стан підприємства) форми №1.

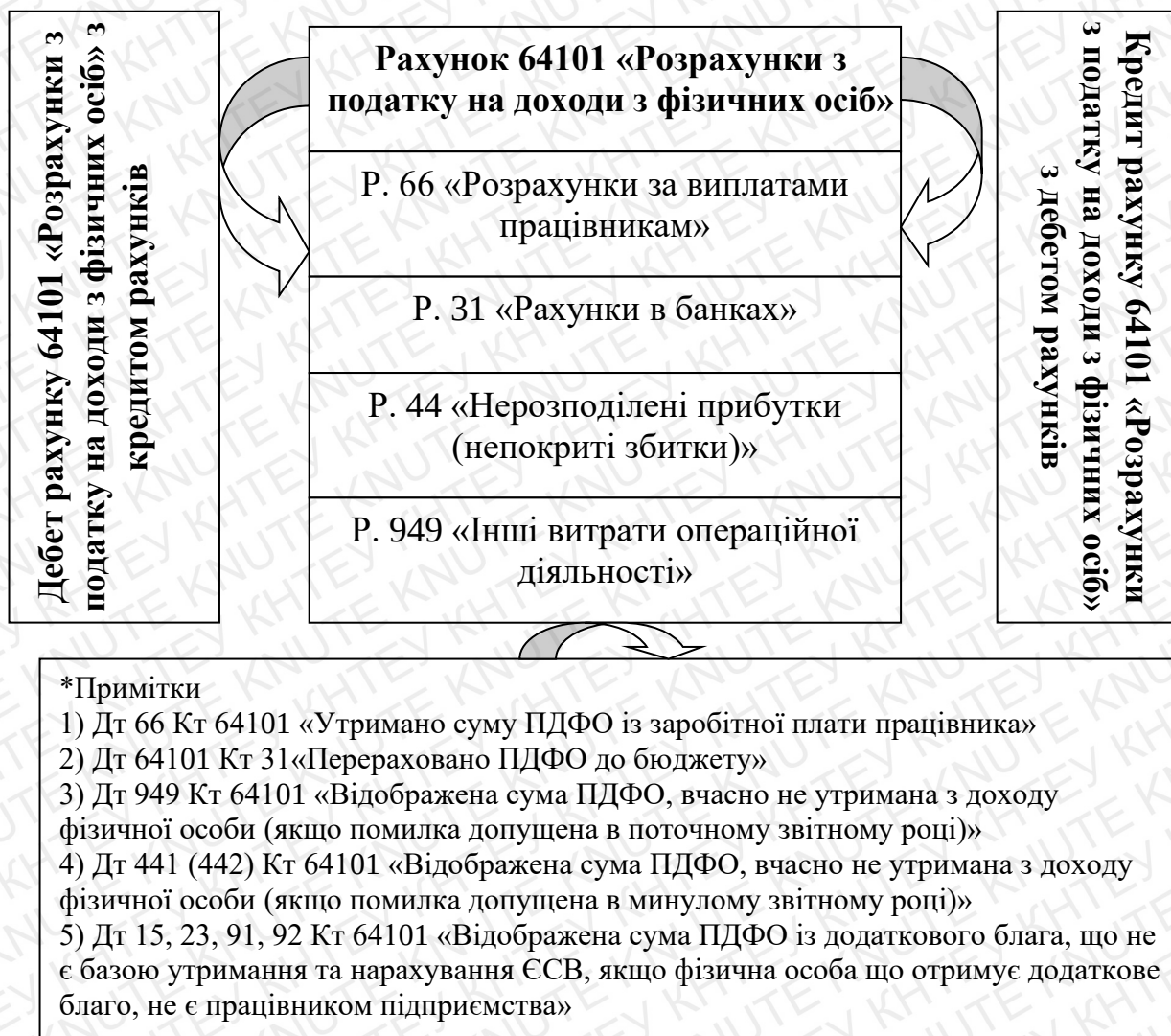

Рис. 2.4 Кореспонденція рахунків з рахунком третього порядку 64101 «Розрахунки за податком на доходи фізичних осіб»

Більш детальна інформація про розрахунки з бюджетом з податку на доходи фізичних осіб на ТОВ «Інтермол Груп» відображається у податковому розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку (Форма №о 1-ДФ та ЄСВ). Так, відповідно до внесених змін до законодавства, а саме відповідно до Наказу №773 від 15.12.2020р. Першу об'єднану форму № 1ДФ (Розрахунок) підприємства мають подавати за 1-й квартал 2021р.

В цілому, для обліку розрахунків за податками на ТОВ «Інтермол Груп» використовуються інформаційні технології, а саме програма «1С-Підприємство» за версією 8.2, яка є найбільш поширеною на вітчизняному просторі. Програма відрізняється від інших доступністю і зрозумілістю користування, суттєвим спрощенням роботи бухгалтерії.

Загалом, бухгалтерський облік розрахунків за податками на ТОВ «Інтермол Груп» здійснюється відповідно до чинного законодавства та стандартів бухгалтерського обліку. Запропоновані нами рекомендації з уточнення рахунків з обліку розрахунків підприємства за податками дозволять оптимізувати облікові процедури та покращити інформативність даних бухгалтерського обліку.

Висновок до розділу 2

В роботі розкрита організаційна структура підприємства. Здійснено аналіз динаміки основних економічних показників ТОВ «Інтермол Груп».

Встановлено, що в сукупних активах підприємства, найбільша доля належить саме оборотним активам (приблизно 85 % від сукупних активів). За аналізований період (з 2019 року по 2020 рік), сума оборотних активів збільшилась приблизно на 282 %, за рахунок зростання в основному дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги, запасів. Дана динаміка є позитивною, адже свідчить про зростання економічного потенціалу підприємства (зростання можливостей продуктивної діяльності) та про ступінь покриття (окупності) основного капіталу (за ступенем зношуваності).

Загалом, оборотні активи ТОВ «Інтермол Груп» в основному сформовані за рахунок запасів (20%), та дебіторської заборгованості (76%). Запаси зросли на 55%, а поточна дебіторська заборгованість на 668%, що свідчить про збільшення обсягів реалізації товарної продукції. Разом з тим, ТОВ «Інтермол Груп» має слідкувати за вчасністю погашення заборгованості зі сторони дебіторів, адже погіршення фінансового стану дебіторів призводить до ризику

непогашення заборгованості та вимагає від підприємства формування резерву сумнівних боргів.

Що ж до джерел формування активів, необхідно відзначити, що оборотні активи фінансуються за рахунок власного оборотного капіталу і поточних зобов'язань підприємства. На кінець аналізованого періоду власний капітал збільшився на 71,8% в порівнянні з 2019 р. і разом з тим зменшилась його частка в структурі джерел формування оборотних активів. Це є позитивною зміною, що веде до покращення фінансової стійкості підприємства.

В роботі розкрито інформаційне забезпечення аудиту процесів оподаткування суб'єкта господарювання. Надана характеристика облікового відображення господарських операцій як основної інформаційної бази аудиту процесів оподаткування.

РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА АУДИТУ ПРОЦЕСУ ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

3.1. Організація аудиту процесу оподаткування ТОВ «Інтермол Груп»

Проведені дослідження дозволили встановити, що організаційні засади аудиту розрахунків за податками мають включати наступні етапи, а саме:

- ✓ перевірка діючої системи оподаткування клієнта;
- ✓ перевірка системи оподаткування клієнта;
- ✓ визначення факторів, що впливають на податкові платежі;
- ✓ арифметична перевірка податкових розрахунків;
- ✓ перевірка правильності нарахування та сплати податків до відповідних органів.

Проведені дослідження дозволили виділити основні етапи проведення аудиту розрахунків за податками (рис.1.3).

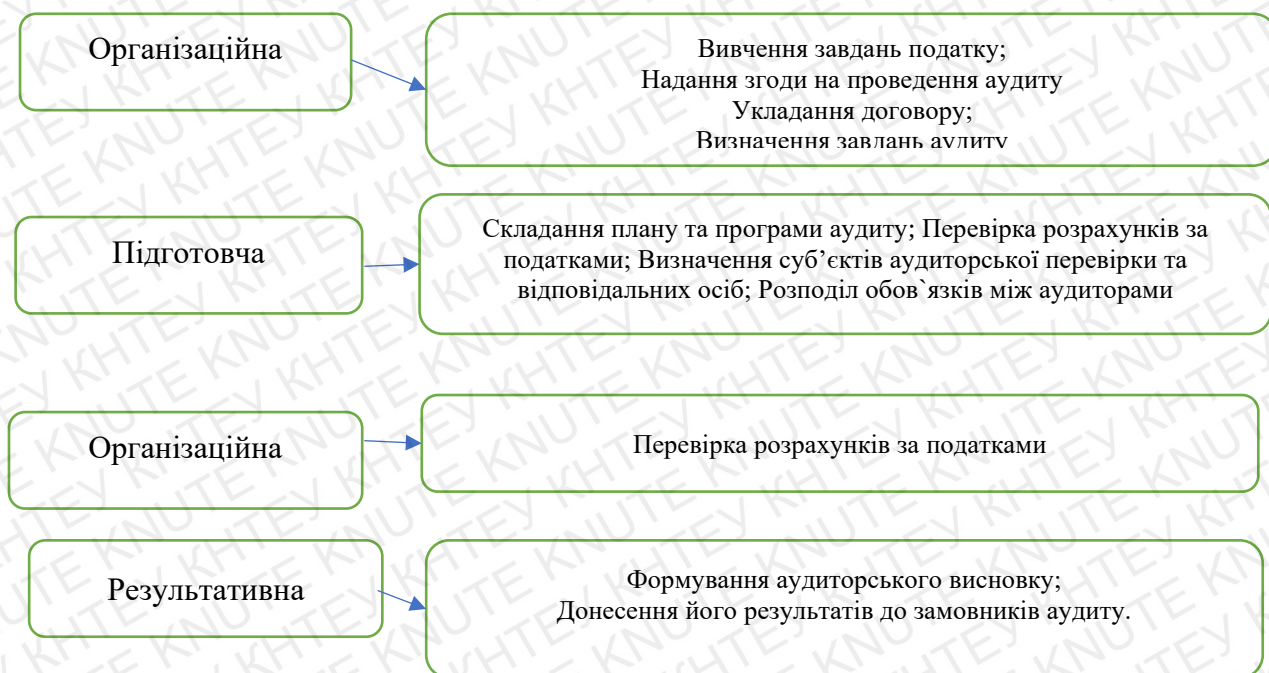

Рис. 3.1 Етапи здійснення аудиторської перевірки розрахунків за податками [3]

Доцільно розкрити елементи організації аудиту процесу оподаткування. До організаційних складових аудиту необхідно віднести: об'єкт, суб'єкт аудиту, методи, процедури.

Об'єктами аудиту процесу оподаткування можна віднести податкову та фінансову звітність підприємства, реєстри бухгалтерського обліку, дані журналу проведення, облікову політику підприємства, акти податкових та інших аудиторських перевірок. Загалом схематично об'єкти аудиту процесу оподаткування можна представити наступним чином (рис.3.2).

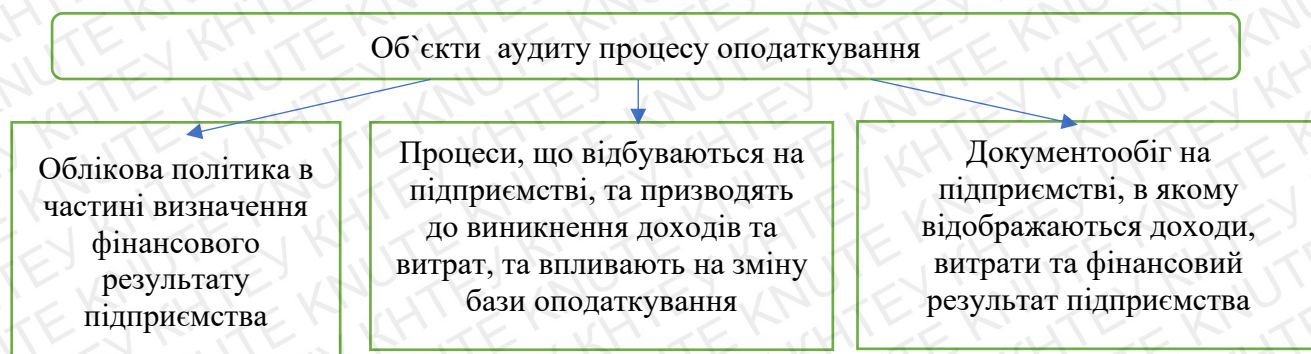

Рис. 3.2. Об'єкти аудиту процесу оподаткування [3]

Проведені дослідження дозволили встановити, що основною метою аудит оподаткування є надання зі сторони аудитора допомоги підприємствам уникнути фінансових та адміністративних санкцій (штрафів), що накладаються податковою службою через порушення порядку нарахування і несвоєчасність сплати податків у бюджет.

Етап планування є вкрай важливим, адже дозволяє встановити найбільш важливі ділянки аудиторської перевірки, також дозволяє розподілити обов'язки між групою аудиторів, а також за допомогою програми перевірки можна проконтролювати вчасність виконання аудиторських завдань.

На етапі планування, аудитор має оцінити наскільки ризиковим є операційне середовище, в якому здійснює свою діяльність клієнт, встановити пов'язаних осіб до клієнта, а також оцінити наскільки часто вносились зміни чинне правове регулювання діяльності підприємств відповідної галузі.

Питання загальної стратегії аудиту вплинуть на детальний план аудиту оподаткування на досліджуваному підприємстві та його обсяг.

В плані аудиту оподаткування вітчизняного підприємства доцільно виокремити такі види робіт і аудиторських процедур:

- ✓ отримання загальної інформації про систему оподаткування на підприємстві;
- ✓ перевірка постановки на облік в державних та податкових органах;
- ✓ перевірка операцій досліджуваного підприємства на відповідність існуючому законодавству, статуту, дозволам та ліцензіям;
- ✓ попередня оцінка системи бухгалтерського і податкового обліку, системи внутрішнього контролю щодо правильності визначення та своєчасності сплати податків;
- ✓ визначення аудиторського ризику та суттєвості помилок;
- ✓ розробка плану і програми аудиту оподаткування;
- ✓ перевірка облікової політики на досліджуваному підприємстві в частині нарахування і сплати податків і зборів, отримання інформації про всі види податків, які має сплачувати підприємство;
- ✓ перевірка підстав для встановлення пільг та звільнення від податків, застосування спеціальних податкових режимів;
- ✓ перевірка ведення податкового обліку згідно з нормами чинного законодавства та його відповідність даним бухгалтерського та податкового обліку;
- ✓ перевірка правильності визначення бази оподаткування та застосовуваних ставок податків у звітному періоді;
- ✓ перевірка усунення недоліків ведення податкового обліку, виявлених при попередніх перевірках;
- ✓ перевірка нарахування та сплати загальнодержавних податків та зборів (податку на прибуток підприємств, податку на доходи фізичних осіб, податку на додану вартість, інших загальнодержавних податків та зборів);

- ✓ перевірка правильності встановлення податкового періоду у відповідності до діючого законодавства;
- ✓ перевірка дотримання порядку і строків сплати податків до бюджету;
- ✓ аудит податкових звітів (декларацій) та бухгалтерської звітності в частині податкових зобов'язань (щодо її повноти та достовірності);
- ✓ узагальнення та групування результатів аудиту;
- ✓ складання аудиторського звіту та інших підсумкових документів, розробка рекомендацій аудитора з питань оподаткування.

Як зазначалось раніше, аудитор на етапі планування розробляє план та програму аудиторської перевірки задля уточнення процедур перевірки, визначення найбільш важливих етапів аудиту. В програмі аудитор має описати набір аудиторських процедур, які будуть застосовані та які дозволять отримати докази з підтвердження думки аудитора, яка зазначатиметься в аудиторському звіті. Від того наскільки детально та вдало аудитор вибере аудиторські процедури, а також спланує кількість годин, які будуть витрачені на застосування відповідних аудиторських процедур, буде залежати ефективність та якість аудиторської перевірки (Додаток 3.2).

Завданнями аудиту розрахунків за податками є перевірка правильності нарахування податків суб'єктами господарювання, перевірка своєчасності сплати податків та платежів, оцінка облікового відображення розрахунків за податками, а також точності відображення нарахованих податків у фінансовій звітності підприємства.

Загалом, процес планування досить громіздкий і може займати до третини часу, витраченого на аудит. Норми та рекомендації щодо планування аудиту визначені Міжнародним стандартом аудиту 300 «Планування», 310 «Знання бізнесу», 320 «Суттєвість в аудиті», 400 «Оцінка ризиків та системи внутрішнього контролю» та іншими нормативно-правовими актами (Додаток 3.1).

На початковому етапі аудиту, розробляється план та програма перевірки. Питання загальної стратегії аудиту вплинуть на детальний план аудиту оподаткування на ТОВ «Інтермол Груп» та його обсяг.

В плані аудиту оподаткування ТОВ «Інтермол Груп» доцільно виокремити такі види робіт і аудиторських процедур:

- ✓ отримання загальної інформації про систему оподаткування на ТОВ «Інтермол Груп»;
- ✓ перевірка постановки на облік в державних та податкових органах;
- ✓ перевірка операцій ТОВ «Інтермол Груп» на відповідність існуючому законодавству, статуту, дозволам та ліцензіям;
- ✓ попередня оцінка системи бухгалтерського і податкового обліку, системи внутрішнього контролю щодо правильності визначення та своєчасності сплати податків;
- ✓ визначення аудиторського ризику та суттєвості помилок;
- ✓ розробка плану і програми аудиту оподаткування;
- ✓ перевірка облікової політики на ТОВ «Інтермол Груп» в частині нарахування і сплати податків і зборів, отримання інформації про всі види податків, які має сплачувати підприємство (Додаток В);
- ✓ перевірка підстав для встановлення пільг та звільнення від податків, застосування спеціальних податкових режимів;
- ✓ перевірка ведення податкового обліку згідно з нормами чинного законодавства та його відповідність даним бухгалтерського та податкового обліку;
- ✓ перевірка правильності визначення бази оподаткування та застосовуваних ставок податків у звітному періоді;
- ✓ перевірка усунення недоліків ведення податкового обліку, виявлених при попередніх перевірках;
- ✓ перевірка нарахування та сплати загальнодержавних податків та зборів (податку на прибуток підприємств, податку на доходи фізичних осіб, податку на додану вартість, інших загальнодержавних податків та зборів);

- ✓ перевірка правильності встановлення податкового періоду у відповідності до діючого законодавства;
- ✓ перевірка дотримання порядку і строків сплати податків до бюджету;
- ✓ аудит податкових звітів (декларацій) та бухгалтерської звітності в частині податкових зобов'язань (щодо її повноти та достовірності);
- ✓ узагальнення та групування результатів аудиту;
- ✓ складання аудиторського звіту та інших підсумкових документів, розробка рекомендацій аудитора з питань оподаткування.

Планування, будучи початковим етапом проведення аудиту, повинно включати в себе розробку загального плану аудиту оподаткування із зазначенням очікуваного обсягу, графіків і термінів проведення, а також розробку програми, яка має визначати обсяг, види і послідовність здійснення аудиторських процедур, необхідних для формування об'єктивної та обгрунтованої думки про бухгалтерську та податкову звітність підприємства.

При розробці програми контрольних заходів визначаються і відповідні способи та прийоми контрольної перевірки. Як правило, доцільно використовувати загальнонаукові методичні прийоми контролю (аналіз, синтез, аналогія, моделювання, групування, та ін.), емпіричні (інвентаризація, контрольні заміри робіт, контрольні запуски обладнання, формальна і арифметична перевірки, зустрічна перевірка, метод співставлення однорідних фактів, експертизи різних видів, сканування, логічна перевірка та ін.) і специфічні методи інших економічних наук (методи економічного аналізу, економіко-математичні методи, методи статистики).

В програмі аудитор має передбачити етап перевірки податку на додатну вартість. Під час перевірки ПДВ, аудитор має перерахувати податкові зобов'язання та податковий кредит, а також оцінити правильність застосування відповідних ставок оподаткування. В табл. 3.1 наведено етапи проведення аудиту податку на додану вартість підприємства.

Таблиця 3.1

Характеристика етапів проведення аудиту податку на додану вартість*

№	Назва етапу	Характеристика аудиту
1	Встановлення видів діяльності підприємства	Перевірка відповідності статутним документам
2	Оцінка повноти нарахування ПДВ	перевірка правильності визначення податкових зобов'язань з ПДВ; перевірка визначення податкових зобов'язань за операціями з продажу основних фондів та нематеріальних активів; правильність коригування податкових зобов'язань; правильність коригування податкових зобов'язань
3	Перевірка правильності відображення податку в аналітичному та синтетичному обліку	Перевірка правильності відображення податкових зобов'язань та податкового кредиту на рахунках бухгалтерського обліку, звірка загальних сум із сумами по суміжних регістрах бухгалтерського обліку (361, 377, 631, 685)
4	Оцінка виявлених відхилень	Порівняння загальних сум з даними Головної книги (або оборотно-сальдовими відомостями) по рахунку 641, з декларацією по ПДВ; Порівняння сум, виявлених аудитором під час вибіркової перевірки, з даними бухгалтерського обліку; Коригування помилок, визначення суттєвості впливу на кінцеві результати, можливість виправлення.
5	Формування аудиторського висновку	Надання замовнику інформації про результати роботи з детальним викладенням виявлених помилок і невідповідностей та рекомендацій щодо їх виправлення; – підготовка висновку щодо аудиту; – складання і передача замовнику підсумкових документів з перевірки

*розроблено автором

Відповідно до чинного законодавства, податкові накладні мають бути зареєстровані в Єдиному реєстрі податкових накладних (ЄРПН) у відповідні періоди. Якщо підприємства реєструє податкові накладні в інший термін, підприємство може наражатись на штрафні санкції з боку податкової, тому аудитори мають мінімізувати ризик настання штрафних санкцій з боку податковою, здійснювати контроль за правильністю нарахування та документального супроводу в актах та податкових повідомленнях, рішеннях.

3.2. Методика аудиту процесів оподаткування ТОВ «Інтермол Груп».

Методика аудиту має включати розкриття процедур перевірки процесів оподаткування на ТОВ «Інтермол Груп». Так, при здійсненні аудиту розрахунків за податками, суб'єктам внутрішнього аудиту можна орієнтуватися і на основні методи податкового контролю, наприклад, метод аналізу податкових декларацій або метод аналізу бухгалтерських рахунків при розрахунку з бюджетом та позабюджетними фондами.

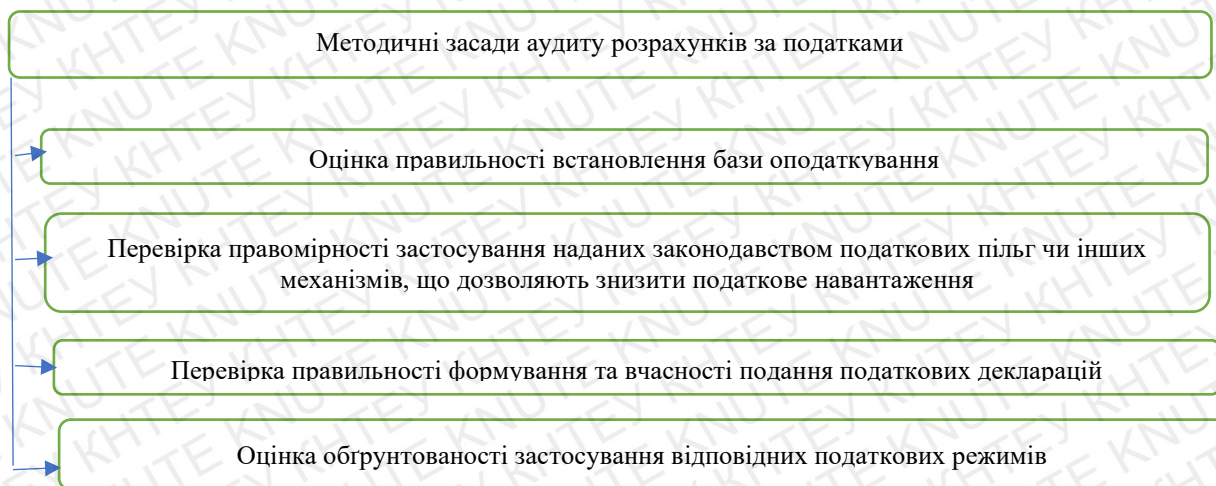

Рис. 3.3 Методичні засади аудиту процесів оподаткування [8]

Пропонуємо аудиторську перевірку розрахунків за податками на ТОВ «Інтермол Груп» здійснювати вивчаючи:

- ✓ достовірність реєстрації підприємства як платника за належними видами податків, зборів, обов'язкових платежів, враховуючи особливості його практики підприємницької діяльності;
- ✓ дотримання вимог ведення поточних записів у первинному, аналітичному та синтетичному обліку операцій за розрахунками з бюджетом;
- ✓ правильність обчислення бази (об'єкта) оподаткування за видами податків і зборів;
- ✓ обґрунтованість застосовуваних ставок податків, зборів, обов'язкових платежів;
- ✓ наскільки підприємство може користуватися відповідними податковими пільгами;

- ✓ правильність арифметичних підрахунків сум податкових зобов'язань та податкового кредиту;
- ✓ своєчасність і повнота перерахування податкових зобов'язань за податками, зборами, обов'язковими платежами;
- ✓ правильність складання і дотримання термінів подання звітних форм податковим органам;
- ✓ реальність відображення залишків заборгованості в розрахунках з бюджетом за показниками фінансової звітності підприємства.

За результатами нашого дослідження, було встановлено, що до основних аудиторських процедур перевірки процесів оподаткування вітчизняних підприємств можна віднести: запит, інспектування, спостереження, підтвердження, перерахунок, повторне проведення та аналітичні процедури.

Рис. 3.4 Процедури аудиту процесу оподаткування вітчизняних підприємств

За результатами аудиту розрахунків за податками має бути наданий звіт, який має містити:

- ✓ характеристику системи податкового обліку організації та факторів, що впливають на розмір податків;
- ✓ виявлені в ході аудиту невідповідності та порушення податкового законодавства;

- ✓ суми донарахувань податків;
- ✓ суми недоплати чи переплати податків;
- ✓ перелік податкових декларацій, які підлягають виправленню;
- ✓ інформацію про способи оптимального виправлення виявлених порушень та зниженні податкових наслідків.

Однією із важливих процедур є спостереження та вивчення облікових записів та документів, сформованих на підприємстві. Аудитор має під час перевірки оцінити, які податкові пільги підприємство має та наскільки правильно їх застосовує в процесі оподаткування. Загалом, на початковому етапі доцільно застосувати процедуру інспектування в частині оцінки ефективності системи внутрішнього контролю, що діє на підприємстві та розкрити, як на підприємстві застосовуються контрольні процедури щодо правильності нарахування та сплати податків за оподатковуваний період. Необхідно відзначити, що від того, наскільки ефективною є система внутрішнього контролю, як часто підрозділи підприємства перевіряють один одного в частині облікового відображення процесу оподаткування, залежатиме обсяг вибірки первинних документів, які аудитор в подальшому має перевірити на відповідність твердженням.

Аудитор під час перевірки мають ознайомитись та вивчити наступні документи: податкову та бухгалтерську звітність, реєстри податкового обліку, первинні документи, розпорядчі документи. Інспектування матеріальних активів полягає в безпосередньому розгляді і вивченні активів, що впливають на формування бази оподаткування, при цьому підлягають перевірці:

- 1) податкові ставки по кожному податку;
- 2) порядок розрахунку кожного податку;
- 3) оплата кожного податку;
- 4) права власності на активи та зобов'язання платника податку, включаючи права власності на товари, роботи, послуги;
- 5) взаємозв'язок діяльності платника податку з контрагентами, включаючи договірні зобов'язання;

- 6) обґрунтування ціноутворення для цілей оподаткування;
- 7) транзитні платежі між учасниками взаємозв'язаних господарських операцій;
- 8) акти податкових перевірок;
- 9) правильність та своєчасності оформлення документів, що підтверджують правильність розрахунку та своєчасність сплати податків;
- 10) порядок та строки внесення виправлень, уточнення та коригування за розрахунками, оплатою та оформленням документів за податками;
- 11) повернення сум надлишкових зборів податків, зборів, пені та штрафів тощо.

Аудитори під час перевірки розрахунків за податками ТОВ «Інтермол Груп» мають використовувати данні обліку сукупних доходів та витрат, а також дані податкової звітності (декларації з податку на прибуток, декларації з ПДВ, та інші), та фактографічну інформацію, яка міститься на відповідних облікових рахунках: 641, 70—75, 98.

На початковому етап перевірки, доцільно оцінити сукупні доходи та витрати та визначити, наскільки підприємство правильно розрахувало прибуток до оподаткування.

Важливо під час перевірки перевірити правильність та повноту віднесення доходів до сукупного доходу підприємства. Часто, підприємства, відображають відповідні господарські операції не у правильному обліковому періоді. Тобто підприємство реалізувало продукцію в грудні, а показало в обліку в січні наступного року. Відповідно підприємство занижить сукупні доходи на звітну дату. Зважаючи на це, аудитори на ТОВ «Інтермол Груп» мають перевірити первинні документи не тільки ті, які попали в аудиторську вибірку, а й ті, операції по яким бул наближені до звітної дати (грудень 2020 та січень 2021р.).

Також, необхідно застосувати аналітичні процедури, здійснивши зіставлення даних податкового обліку із даними, що містяться на рахунках 70-75, а також результатів господарської діяльності підприємства.

Сукупні витрати доцільно перевіряти з використанням положень Податкового кодексу за наступними напрямками: повнота включення до складу сукупних витрат, здійснюваних як компенсація вартості товарів (робіт, послуг), що призначені для подальшого використання в господарській діяльності; дотримання підстав включення витрат, що мають подвійне призначення й частково включаються до складу сукупних; документальне підтвердження фактів таких витрат.

Витрати на товари, роботи та послуги, що підприємство понесло, та зміни залишків інвентарних запасів відслідковуються за даними дебету рахунків 28 «Товари», 94 «Інші операційні витрати».

Методика аудиту процесів оподаткування також включає перевірку правильності нарахування амортизаційних відрахувань, точності застосування відповідного методу нарахування. Також доцільно перевірити правомірність застосування норм нарахування амортизації. Підприємства мають прописати в обліковій політиці, які методи будуть застосовувати під час амортизаційних відрахуваннях.

Податкові зобов'язання підприємства, аудитор перераховує використовуючи метод арифметичного підрахунку із застосуванням відповідних податкових ставок. Аудитор має співставити кредит субрахунку 641 та дебет рахунку 98 «Податок на прибуток». Необхідно відзначити, що аудитор під час перевірки податкових розрахунків має впевнитись в тому, що підприємство перераховувало кошти до держави (податкові зобов'язання) перевірявши відображення в обліку сум зобов'язань на рахунках (Дт641 Кт 311). Також, аудитор може отримати дані електронного кабінету та оцінити дійсність перерахування грошових коштів підприємством до держави.

Аудитори також мають оцінити правильність визначення податкових різниць, а також правильність формування податкової звітності підприємствами.

Провівши дослідження, ми пропонуємо під час проведення аудиторської перевірки обліку ПДВ аудитору ТОВ «Інтермол Груп» вивчити правильність організації бухгалтерського обліку податку на додану вартість, зокрема:

- 1) перерахувати суми ПДВ, що надійшли від замовників;
- 2) пересвідчитися у своєчасності та правильності обчислення та відображення в обліку ПДВ з авансів, що надійшли (попередня плата);
- 3) проконтролювати здійснені розрахунки щодо зарахування ПДВ;
- 4) пересвідчитися у наявності та обґрунтованості застосування пільг при обчисленні та сплати ПДВ, передбачених законодавством;
- 5) перевірити складання розрахунків (податкових декларацій) з платежів до бюджету;
- 6) пересвідчитися у своєчасності та повноті сплати ПДВ до державного бюджету, внесення авансових платежів з ПДВ.

Провівши дослідження, а також оцінивши специфіку діяльності досліджуваного підприємства, ми розробили та запропонували до впровадження (Додаток Е) методику здійснення аудиту податку на додану вартість на ТОВ «Інтермол Груп».

Також, під час аудиторської перевірки, аудитори мають оцінити правомірність застосування відповідних податкових пільг, що відповідним чином впливатиме на витрати по оподаткуванню.

Податкові зобов'язання з ПДВ у випадках попереднього отримання підприємством коштів від покупців (замовників) в оплату продукції, товарів, робіт, послуг, інших матеріальних цінностей, необоротних активів перевіряються у кореспонденції кредиту субрахунку 641 з дебетом рахунка 643 «Податкові зобов'язання» (Додаток А.1).

Відповідно у кореспонденції кредиту 641 з дебетом рахунків обліку витрат відслідковують податкове зобов'язання з ПДВ у випадках витрат і втрат матеріальних цінностей та інших ресурсів понад встановлені норми, ліквідації основних засобів за рішенням платника податку, безоплатної поставки матеріальних цінностей, робіт і послуг; невиробничого використання матеріальних цінностей (окрім основних засобів), робіт і послуг.

В обов'язковому порядку доцільно перевірити дотримання вимог одержання податкової накладної, а також її оформлення на закуплені сировину, матеріали, товари, основні фонди та нематеріальні активи, на виконані роботи і послуги, які придбаваються з метою їх подальшого використання в оподатковуваних операціях у межах господарської діяльності платника податку.

При порушенні правил видачі та заповнення податкової накладної постачальником сума ПДВ повинна відображатись за дебетом 644, і лише після отримання податкової накладної або поданні до органу державної податкової служби відповідної заяви зазначена сума податкового кредиту відображається за дебетом субрахунку 641 у кореспонденції з кредитом 644 «Податковий кредит».

Взаємозв'язок даних бухгалтерського обліку наведений на рис. 3.5.

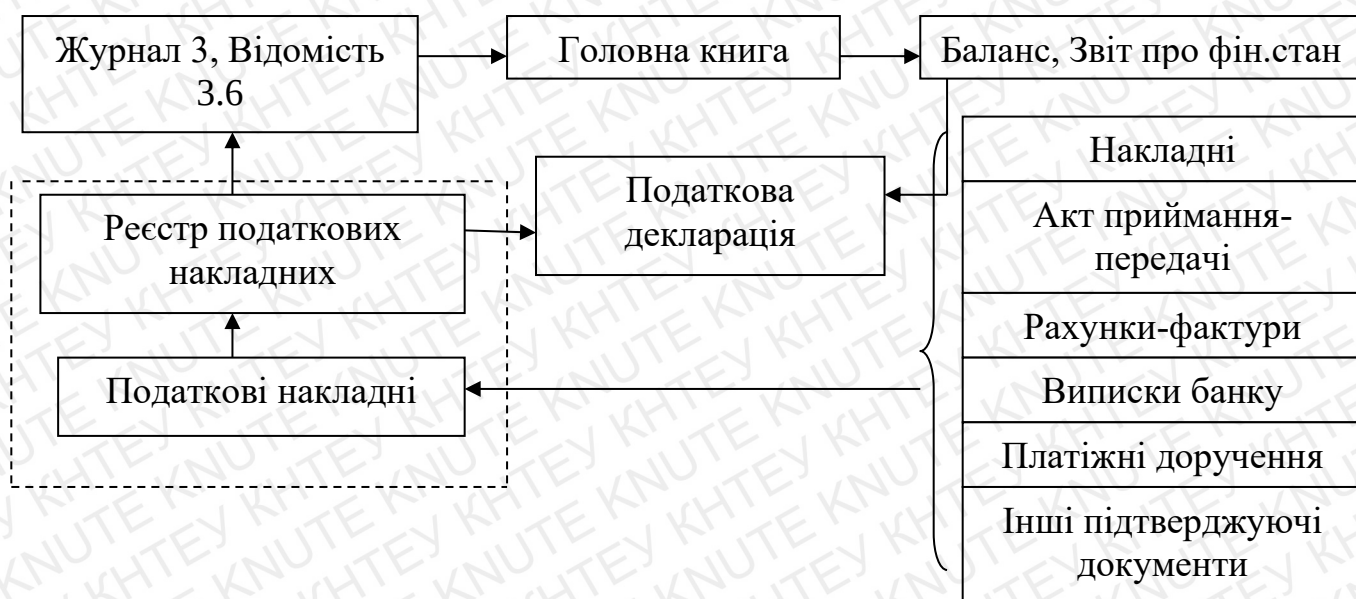

Рис. 3.5 Взаємозв'язок документів бухгалтерського обліку розрахунків за ПДВ

На основі наведеного зв'язку документів бухгалтерського обліку, в яких систематизуються дані про розрахунки за ПДВ, аудитор повинен здійснювати взаємну перевірку для підтвердження факту здійснення господарської операції, а у випадку виявлення будь-яких розходжень повинен поставити під сумнів здійснення такої операції.

На основі даних аналітичного обліку за рахунком 641, а також даних первинних документів, що дають підстави для нарахування доходу вибірково шляхом арифметичних перерахунків встановлюють правомірність визначення сукупного оподаткованого доходу окремих працівників. У процесі аудиту слід звернути увагу на правильність визначення загального оподаткованого доходу окремої особи. Об'єкт оподаткування при нарахуванні доходів у вигляді заробітної плати визначається як різниця між сумою такої заробітної плати й суми єдиного соціального внеску.

В обов'язковому порядку доцільно відстежувати дотримання на підприємстві термінів перерахування податку з доходів фізичних осіб. Зокрема, при виплаті авансу по заробітній платі, заробітної плати за другу половину місяця, а також будь-яких інших оподатковуваних доходів у грошовій формі перерахування податку повинно здійснюватися при одержанні грошей у банку на ці виплати.

При перерахуванні грошей (у тому числі заробітної плати) на картковий рахунок особи одночасно з поданням платіжного доручення про перерахування коштів на картрахунки слід оформити й перерахування податку з таких доходів. Виплата будь-якого оподаткованого доходу (у тому числі й заробітної плати) з готівкової виручки, чи в натуральній формі передбачає обов'язкове перерахування й податку з такого доходу протягом банківського дня, наступного за днем виплати доходу. Якщо за даними бухгалтерського обліку дохід фізичної особи нараховано, але не виплачено (в тому числі не нараховано заробітну плату за місяць), перерахувати податок слід у строк, встановлений законом для місячного податкового періоду протягом 30 календарних днів, наступних за місяцем нарахування доходу. У разі виявлення

несвоєчасних виплат потрібно дослідити їх причини у зв'язку із дотриманням розрахунково-платіжної дисципліни зокрема.

Окремо необхідно відслідковувати ведення на підприємстві аналітичного обліку з іншою потрібною деталізацією для забезпечення узагальнення інформації для складання податкової звітності та оперативного контролю розрахунків з бюджетом. Аудиторам необхідно переконатись у тотожності сальдо за рахунком 64 та його субрахунками зокрема.

Для документування результатів перевірок та роботи внутрішнім контролером можуть застосовуватись різні робочі документи, наприклад, адаптовані тести оцінки внутрішнього контролю, тести порівняння, акти перевірок, спеціальні сигнальні документи.

Важливим етапом проведення контрольних дій щодо правильності формування інформації щодо розрахунків за податками є систематизація виявлених порушень та господарських відхилень. Під порушеннями розуміють недотримання норм права та внутрішніх документів, які регламентують діяльність підприємства. Різновидом порушень можуть бути шахрайство та помилки. Поняття відхилення пов'язують з різницею між плановими та фактичними результатами, які виникають внаслідок недотримання норм, нормативів, планів. В процесі перевірки розрахунків за податками на ТОВ «Інтермол Груп» необхідно виявити відхилення, які виникають між обліковим та оподатковуваним прибутком внаслідок порушення чинних нормативно-правових актів (необґрунтовані податкові різниці).

Важливим етапом аудиту є документування та систематизація інформації про виявлені необґрунтовані податкові різниці (рис. 3.6). Запропонована нами до впровадження на ТОВ «Інтермол Груп» дана форма робочого документа дозволить визначити величину необґрунтованої податкової різниці, її вплив на величину оподаткованого прибутку та причину виникнення відхилення, що забезпечить ідентифікацію як порушення, так і відповідальної за це особи.

**Відомість необґрунтованих податкових різниць за доходами (витратами)
на ТОВ «Інтермол Груп»**

За _____ 202__ р.

Вид доходів (витрат)	Податкова різниця, грн.		Необґрунтована податкова різниця, грн.	Вплив на доходи (витрати), що враховуються при визначенні об'єкта оподаткування (+;-)	Примітка
	За даними обліку	За даними перевірки			

Виконавець: _____

(посада, П.І.Б.)

«__» _____ 20__ р.

Рис. 3.6 Форма робочого документа аудитора «Відомість необґрунтованих податкових різниць доходів (витрат)» ТОВ «Інтермол Груп»*

*розроблено автором

За результатами звіту аудитора керівництво має прийняти рішення щодо усунення порушень і відхилень, які стосуються: способу та строків виправлення помилок, порядку внесення змін до облікової політики та коригування бюджетів, способу покарання, або заохочення тощо. Порядок виправлення помилок, які допущені при формуванні інформації про оподатковуваний прибуток залежить від їх впливу на величину податкового зобов'язання платника з податку на прибуток та закінчення граничного строку подання податкової декларації за звітний період відповідно до статті 50 Податкового кодексу України.

3.3. Особливості документування та напрями удосконалення процесів оподаткування ТОВ «Інтермол Груп»

Під час здійснення аудиту, аудиторськими компаніями використовуються портативні комп'ютери, які підвищують продуктивність праці аудиторів.

Застосування цієї техніки забезпечує оперативність і більшу точність виконання аудиторських процедур.

Більшість аудиторів знайомі зі статистичними вибірковими дослідженнями, але мало хто застосовує їх на практиці через трудомісткість відбору елементів вибірки. Це завдання чудово вирішують спеціалізовані системи, наприклад «Турбо Аудит». Дана програма розроблена на платформі «Турбо Бухгалтер». При виборі платформи розробники керувалися тим, що «Турбо Бухгалтер» є цілком відкритою для користувача програмою, що дозволяє легко і швидко вносити зміни в алгоритм роботи програми, змінювати параметри інтерфейсу та існуючі бланки, не володіючи широкими знаннями в сфері програмування, і, поряд з цим, містить могутні засоби програмування для досвідчених ІТ – фахівців. Не останню роль у виборі платформи зіграло те, що розробники «Турбо Бухгалтер» надали своїй програмі широкі функціональні можливості та потужній інструментарій.

Програма «Турбо Аудит» - прикладна експертна система, що оперує знаннями в прикладній галузі з метою видачі рекомендацій, відіграє роль асистента аудитора в підготовці рішень, які повинен прийняти фахівець і зробити певні висновки.

Програма суттєво спрощує процедуру перевірки процесів оподаткування, виконує всі рутинні та трудомісткі операції самостійно, що дозволяє аудитору зосередитись на головному, на самій перевірці. Варто зазначити, що дана аудиторська програма потрібна керівнику аудиторської фірми не менш, ніж самим аудиторам, оскільки дозволяє суттєво скоротити термін планування та проведення аудиту, збільшити якість виконання робіт, посилити контроль за діяльністю групи аудиторів.

Для реалізації цієї або іншої технології аудиту в програмі «Турбо Аудит» передбачений набір певних засобів. Структуру засобів програми «Турбо Аудит» нами представлено на рис.3.3.

Аудит процесу оподаткування починається зі складання програми проведення робіт (робоча програма аудиту). У програму аудиту включаються

всі необхідні процедури, починаючи з запиту документів, що перевіряються, реєстрів обліку і закінчуючи складанням підсумкового висновку по розділу аудита.

Рис.3.7. Структура засобів в програмі «Турбо Аудит» [9]

Таким чином, методика аудиту процесів оподаткування з використанням комп'ютерів є сукупністю аудиторських комп'ютерних програм, за допомогою яких відбувається вивчення й оцінка об'єктів дослідження.

Проаналізувавши переваги і недоліки кожної з програм, можна зробити висновок, що найбільш інноваційними, зручними та оптимальними для застосування при здійсненні аудиту процесів оподаткування вітчизняних підприємств є продукти програмного забезпечення CaseWare, опис яких наведено у табл.3.1.

Таблиця 3.1

Опис програмних продуктів CaseWare*

№	Назва програмного забезпечення	Характеристика програмного забезпечення
1	Case Ware Working Papers	1. Дозволяє систематизувати процеси складання податкової звітності, консолідації даних та підвищити рівень контролю. 2. Надає можливість створювати свої звіти з багатьох ресурсів та робочих документів. 3. Повна автоматизація виключає ризик викривлення даних та дає можливість оновлювати дані миттєво.
2	Case Ware IDEA	1. Дозволяє швидко та легко імпортувати практично будь-які дані з різних форматів з великою кількістю інформації, а також містить функцію їх аналізу та оцінки. 2. Програма захищає вихідні дані та забезпечує доступ тільки для читання, гарантуючи надійність всіх даних. 3. Містить SmartAnalyzer – платформа, яка включає в себе аналіз оборотно-сальдових відомостей, заборгованості за

		податками та зборами, аналіз сукупних доходів та витрат та бази оподаткування. 4. Функція Visual Script IDEA допоможе повторно використовувати створені раніше процеси аналізу і зберегти історію дій для регулярного моніторингу. 5. Цілодобова служба підтримки, яка надає швидку та розгорнуту допомогу з питань по використанню будь-яких функцій або особливостей IDEA.
3	Case Ware Risk Space	1. Містить докладну інформацію про кожен ризик, включаючи опис, дату додавання, категорії та багато іншого, а також додаткову інформацію, про вжиті заходи для його усунення. 2. Risk Space має понад 100 стандартизованих ризиків, 200 листів з коментарями, доступні для скачування безкоштовно, щоб надати допомогу по ідентифікації ризиків, пов'язаних з ними контролів та містить шаблони для листа керівництву.

**розроблено автором*

Загалом, для удосконалення аудиту податкових розрахунків гп ТОВ «Інтермол Груп» ми пропонуємо аудиторській команді використовувати програмне забезпечення Case Ware, застосування якого дозволить оптимізувати аудиторські процедури та покращити саму аудиторську перевірку. Необхідно відзначити, що програма Case Ware, вимагає внесення всіх необхідних даних про клієнта, а саме: хто є власниками підприємства, які компанії (фізичні особи) є пов'язаними сторонами підприємства. Також, на етапі планування аудиту доцільно зафіксувати в програмі Case Ware як здійснюється внутрішній контроль процесів оподаткування, тобто як сам керівник ТОВ «Інтермол Груп» (або бухгалтер) контролює правильність розрахунку та сплати податків, а також вчасності та правильності формування податкової звітності підприємством. Загальну структуру програми Case Ware, можна представити наступним чином (рис. 3.3).

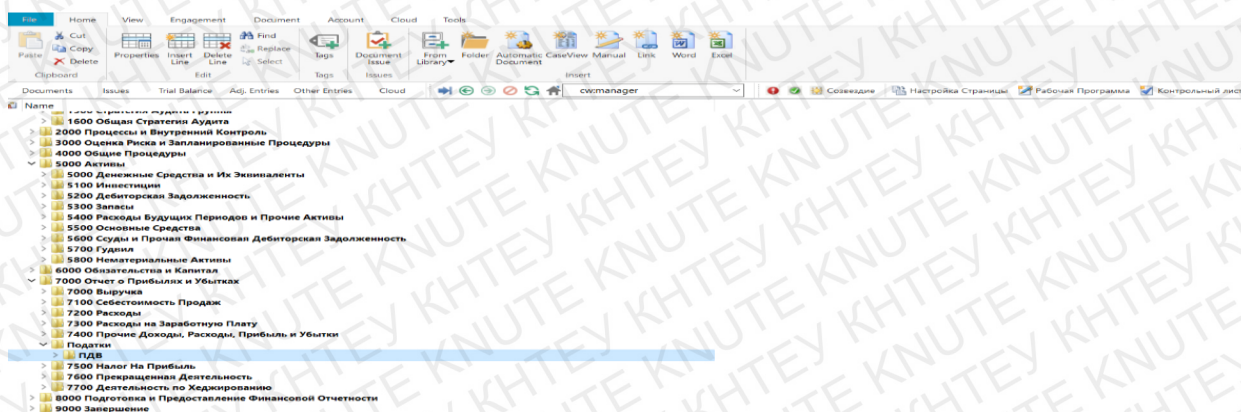

Рис. 3.9 Напрями аудиту в програмі Case Ware під час перевірки податкових розрахунків ТОВ «Інтермол Груп»*

*розроблено автором

В програмі Case Ware на етапі планування доцільно заповнити програму аудиторської перевірки процесів оподаткування, описавши основні зони ризику під час перевірки даних процесів (рис.3.10).

Ссылка на раздел руководства: on RSM US Internal on Alliance portal on Firm Foundation portal on AdvancedCPA portal				
Процедура	Предпосылки	Результат	От	Ссылка
Вопросы Адаптации				
1. Есть ли отложенные налоговые активы?				
Общие Процедуры				
2. Тест достоверности данных, используемых при выполнении процедур, детализированных в этой программе аудита. Оценить и документировать надежность данных, выполнив процедуры дитя:				
а. Тест средств контроля за подготовкой данных, включая тестирование соответствующих средств контроля ИТ-систем; или				
б. Тестировать точность и полноту данных непосредственно с помощью детальных тестов.				
Примеры таких данных включают:				
финансовый отчет, балансовый отчет, отчет о прибылях и убытках, отчет о движении денежных средств, отчет о капитале и движении капитала, отчет о налоговых расходах и отложенных налоговых активах, отчет о налоговых обязательствах и отложенных налоговых активах, отчет о налоговых расходах и отложенных налоговых активах, отчет о налоговых обязательствах и отложенных налоговых активах.				
3. Получить и согласовать расчет текущих расходов по налогу (или выгоду) и налога на прибыль, который в настоящее время подлежит уплате (армещение), с Главной книгой и (или) оборотно-сальдовой ведомостью и тестировать любые выверенные статьи.				
4. Получить и согласовать расчет отложенных налоговых расходов (или выгоду) и отложенных налоговых активов и обязательств в Главной книге и (или) оборотно-сальдовой ведомости и тестировать все выверенные статьи.				
5. Получить и согласовать записи Бухгалтерского баланса и отчета о прибылях и убытках по федеральным, государственным, местным и иностранным налогам за аудиторский период и сверить его с Главной книгой и (или) оборотно-сальдовой ведомостью и тестировать любые выверенные статьи.				

Рис. 3.10 Програма аудиту процесу оподаткування ТОВ «Інтермол Груп»*

*розроблено автором

З метою поліпшення аудиту в умовах автоматизації, ми запропонували в програмі Case Ware розробляти наступні файли, які дозволять спростити перевірку процесів оподаткування ТОВ «Інтермол Груп» (рис.3.4-3.5).

Файл

Главная

Вставка

Разметка страницы

Формулы

Данные

Рецензирование

Вид

Что вы хотите сделать?

Вставить

Буфер обмена

Шрифт

Выравнивание

Число

Стили

Условное форматирование

Форматировать как таблицу

Стили ячеек

Вставить

Удалить

Формат

Сортировка

Найти и выделить

Клиент: ТОВ "Интермол Групп"

Дата: 31.12.2020

Предмет: Податок на прибуток

Матеріальність

31.12.2020

Загальна

5 000

Робоча

3 000

Процедура:

Виконати аналіз статті "Податок на прибуток", протягом 2020 року з метою ідентифікації та оцінювання ризиків суттєвого викривлення на рівні тверджень (повнота, точність, подання) та визначенні необхідності застосування додаткових аудиторських процедур.

Висновки:

Ми отримали розшифрування рахунків бухгалтерського обліку, які формують статтю "Податок на прибуток", порівняли дані ОСВ та журналу проведення по відповідним рахункам.

Висновок:

По результатам виконання аудиторських процедур різниці не виявлено.

Таблиця А.1 Податок на прибуток за рік, що закінчився станом на 31.12.2020

Рахунок	Назва рахунку	Дані з ОСВ	Дані аудитора	Різниця	Дані з ОСВ	Зміна показників, грн.	Зміна показників, %
		2020	2 020		2019		
6413	Поточний податок на прибуток	14 661	14 661	-	10 377	4 284	41%
6413	Відсрочений податок на прибуток			-			
	Разом	14 661	14 661	-	10 377	4 284	41%
	Фін звітність				24 899		
	Різниця	14 661			35 276		

В 2020р. в порівнянні з 2019р. сума податку на прибуток за даними ОСВ складала 14 661 грн., у фінансовій звітності податок на прибуток склав 14 661 грн. Податок на прибуток в 2020р. перевищує даний показник за 2019р. на 41%, за рахунок зростання прибутку до оподаткування на 41%.

Рис. 3.11 Основний файл з перевірки податку на прибуток ТОВ «Інтермол Групп».

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
Клієнт: ТОВ "Інтермол Груп"												
Період: 31.12.2020												
Предмет: контроль розрахунків за податками												
												Додаток Ж
Контроль розрахунків за податками за 20 р. ТОВ "Інтермол Груп"												
Перелік розрахунків за податками	Нарахована сума податку	Сума податку за планом	Сума податку в попередньому році	Фактично сплачена сума податку	Дата сплати	Граничний термін сплати відповідно до законодавства	Відхилення від плану	Відхилення від попереднього року	Сума податку за результатами перевірки	Різниця між даними обліку та контролем	Приміт.	
Податок на доходи фіз. осіб												
ПДВ												
Податок на прибуток												
Комунальний податок												
Податок на землю												
Податок з власників транспортних засобів												
Податок на рекламу												
Всього												

Рис. 3.6 Робочий документ аудитора з перевірки податкових розрахунків ТОВ «Інтермол Групп»*

*розроблено автором

Отже, для проведення аудиту процесів оподаткування доречно застосовувати програмні продукти Case Ware, які є найбільш оптимальними, зручними, економічно вигідними та простими у використанні. Проте жоден програмний продукт не здатний замінити роботу самого аудитора, адже ця робота не може бути формалізованою і спроможна лише полегшити чи скоротити процес контролю.

Висновок до розділу 3

В роботі розкриті елементи організації аудиту процесу оподаткування. До організаційних складових аудиту необхідно віднести: об'єкт, суб'єкт аудиту, методи, процедури. Об'єктами аудиту процесу оподаткування можна віднести податкову та фінансову звітність підприємства, реєстри бухгалтерського обліку, дані журналу проведення, облікову політику підприємства, акти податкових та інших аудиторських перевірок.

Встановлено, що метою аудит оподаткування є надання зі сторони аудитора допомоги підприємствам уникнути фінансових та адміністративних санкцій (штрафів), що накладаються податковою службою через порушення порядку нарахування і несвоєчасність сплати податків у бюджет.

В роботі запропонований план та програма аудиту процесів оподаткування ТОВ «Інтермол Груп». При здійсненні аудиту розрахунків за податками, суб'єктам внутрішнього аудиту можна орієнтуватися і на основні методи податкового контролю, наприклад, метод аналізу податкових декларацій або метод аналізу бухгалтерських рахунків при розрахунку з бюджетом та позабюджетними фондами.

За результатами нашого дослідження, було встановлено, що до основних аудиторських процедур перевірки процесів оподаткування вітчизняних підприємств можна віднести: запит, інспектування, спостереження, підтвердження, перерахунок, повторне проведення та аналітичні процедури. В роботі запропонована до використання відомість необґрунтованих податкових різниць за доходами (витратами) на ТОВ «Інтермол Груп»

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ:

Випускна кваліфікаційна робота на тему: «Організація та методика аудиту оподаткування підприємства» присвячена обґрунтуванню теоретичних положень, а також розробці методичних і практичних рекомендацій з питань удосконалення аудиту процесу оподаткування суб'єкта господарювання із урахуванням трансформації бухгалтерського та податкового обліку. За результатами дослідження сформовані наступні висновки прикладного характеру:

1. В роботі розкриті теоретичні засади аудиту процесів оподаткування. Встановлено, що проведення аудиту розрахунків за податками дозволяє оцінити правильність обчислення та сплати податків, мінімізувати податкові ризики та можливі санкції порушення податкового законодавства й одержати необхідну інформацію для оптимізації оподаткування.

2. За результатами нашого дослідження, було встановлено, що до основних аудиторських процедур перевірки процесів оподаткування вітчизняних підприємств можна віднести: запит, інспектування, спостереження, підтвердження, перерахунок, повторне проведення та аналітичні процедури.

3. В роботі розкрита мета, завдання, інформаційна база, а також етапи аудиту процесів оподаткування суб'єктів господарювання. Встановлено, що одним із головних напрямків аудиту процесу оподаткування є перевірка правильності нарахування та сплати податку на додану вартість. На даному етапі основними задачами аудитора є перевірка правильності розрахунку податкових зобов'язань, податкового кредиту, різниць між ними, окремо доцільно здійснити перевірку на відповідність обліку результатів проведення операцій, що не є об'єктом оподаткування, оподатковуються за нульовою ставкою, звільнені від оподаткування податком на додану вартість та інших операцій особливого типу, перевірка коригувань податкових розрахунків.

4. В роботі здійснена оцінка статистичних даних з податкового аудиту. Встановлено, що за даними статистики, на 2020 рік було заплановано

проведення 3761 перевірки, з яких на травень 2020р. завершили тільки 401 перевірку, за результатами яких донараховано до бюджету 1,4 млрд грн. Водночас за січень-серпень 2019р. підрозділи податкового аудиту провели 3236 документальних планових перевірок, за результатами яких донараховано 11,2 млрд. грн. За квітень-травень 2020 року встановлено 2,5 тис. господарюючих суб'єктів, які скористалися сумнівними податковими кредитами із ПДВ на суму 2,2 млрд. грн та не могли бути перевірені через карантинні обмеження.

5. В роботі надана економічна характеристика діяльності ТОВ «Інтермол Груп». Для виконання поставлених цілей підприємство займається торговельною діяльністю, а саме оптовою та роздрібною торгівлею продовольчих та непродовольчих товарів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, запасних частин для сільськогосподарської техніки. В роботі розкрита організаційна структура підприємства.

6. За даними аналізу основних економічних показників діяльності ТОВ «Інтермол Груп», за 2019-2020 роки прослідковується тенденція до збільшення статей балансу. Так, вартість сукупних активів в 2019р. склала 157,6 тис. грн., а в 2020р. – 319 тис. грн. Все це пов'язано зі зростанням обсягів реалізації товарної продукції, а саме продажу продукції народного споживання. В сукупних активах підприємства, найбільша доля належить саме оборотним активам (приблизно 85 % від сукупних активів). За аналізований період (з 2019 року по 2020 рік), сума оборотних активів збільшилась приблизно на 282 %, за рахунок зростання в основному дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги та запасів. Дана динаміка є позитивною, адже свідчить про зростання економічного потенціалу підприємства (зростання можливостей продуктивної діяльності) та про ступінь покриття (окупності) основного капіталу (за ступенем зношуваності).

7. Позитивним є збільшення обсягу активів в абсолютно ліквідній формі, тобто грошових коштів та їх еквівалентів. Зростання даних видів активів свідчить про підвищення поточної платоспроможності та стійкості

фінансового стану господарюючого суб'єкта. Необхідно відзначити, що підприємство на 46,7 % фінансується за рахунок власного капіталу (к-т автономії складав в 2019р. – 49 %, а в 2020р. – 46,7%), та на 53% за рахунок зовнішніх джерел фінансування.

8. Планування, будучи початковим етапом проведення аудиту, повинно включати в себе розробку загального плану аудиту оподаткування із зазначенням очікуваного обсягу, графіків і термінів проведення, а також розробку програми, яка має визначати обсяг, види і послідовність здійснення аудиторських процедур, необхідних для формування об'єктивної та обґрунтованої думки про бухгалтерську та податкову звітність підприємства.

9. Важливим етапом аудиту є документування та систематизація інформації про виявлені необґрунтовані податкові різниці. Запропонована нами до впровадження на ТОВ «Інтермол Груп» дана форма робочого документа дозволить визначити величину необґрунтованої податкової різниці, її вплив на величину оподатковуваного прибутку та причину виникнення відхилення, що забезпечить ідентифікацію як порушення, так і відповідальної за це особи.

10. Проведені дослідження дозволили встановити, що значний прогрес в проведенні аудиту процесів оподаткування може бути досягнутий за рахунок використання комп'ютерної техніки. В роботі запропонована модель аудиту процесу оподаткування з використанням програмного продукту Case Ware.. Запропоновані до впровадження робочі документи, які дозволять покращити роботу аудиторів та дозволять завчасно фіксувати в програмі виявлені помилки та факти шахрайства в податковому обліку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Андриенко О. В. Учет и аудит расчетов по налогу на прибыль / О. В. Андриенко, И. Е. Гейнеман. – Томск: Издательство «Курсив», 2018. – 184 с.
2. Асоціація платників податків. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.appu.bic.com.ua/index.php/podatkovy-roz-iasnennia/2060-osoblyvosti-roboty-velykykh-platnykiv-podatkov-vyznacheni-podatkovym-koдексom>.
3. Аудит оподаткування підприємств : [навч. посіб.] / [О. Петрик, Г. Давидов, О. Редько та ін.] ; за заг. ред. О. Петрик ; передм. Т. Сфименко. – К. : ДННУ «Акад. фін. управління», 2021. – 352 с.
4. Березин А. Новый порядок взаимодействия с аудиторами [Электронный ресурс] / А. Березин. – Режим доступа: <http://www.pravkons.ru>.
3. Войнаренко М. П. Податковий облік і аудит / М. П. Войнаренко, Г. В. Пухальська. – К.: ВЦ «Академія», 2019. – 248 с.
5. Аудиторсько-консалтингова Корпорація «АВА». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.buhuslugi.com.ua/ua>
6. Бутинець Ф. Аудит : [підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів] / Ф. Бутинець. – 3-тє вид., доп. і переоб. – Житомир : ПП «Рута», 2018. – 512 с.
7. Генеральна угода про співробітництво та взаємодію між Аудиторською палатою України та Державною податковою службою України від 31.08.2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://news.yurist-online.com/laws/37720/>.
8. Глущенко В. В. Вектори розвитку податкового аудиту в Україні / В. В. Глущенко, І. Є. Рижинко. – Фінанси України. – 2020. – №1. – С. 46 – 53.
9. Дема Д. Аудиторський контроль розрахунків за податком на додану вартість: шляхи підвищення ефективності / Д. Дема // Вісник ЖДТУ, серія «Економічні науки». – 2012. – № 1 (59). – С. 22–24.

10. Директива 2013/34/ЄС Європейського парламенту і Ради про щорічну фінансову звітність, консолідованої фінансової звітності і зв'язаних з ними звітів визначених типів компаній, що вносить поправки до Директиви 2006/43/ЄС Європейського парламенту і Ради на відміну Директиви Ради 78/660/ЄС і 83/349/ЄС [Електронний ресурс] / Аудиторська палата України. – Режим доступу: <http://www.apu.com.ua/content.php?lang=ukr&c=shownewsphp>.

11. Директива 2014/56/ЄС Європейського парламенту та Ради від 16.04.2014 р. що вносить зміни до Директиви 2006/43/ЄС про обов'язковий аудит річних звітів та консолідованих звітів [Електронний ресурс] / Аудиторська палата України. – Режим доступу: <http://www.apu.com.ua/content.php?lang=ukr&c=shownewsphp&news=351>.

12. Захарчук В. Організація проведення аудиторського контролю розрахунків за ПДВ / В. Захарчук [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://eztuir.ztu.edu.ua/123456789/336>.

13. Іванова Н. А. Організація і методика аудиту : навч. посіб. / Н. А. Іванова, О. В. Ролінський. – К.: ЦУЛ, 2018. – 216 с.

14. Малишкін О. І. Податковий аудит: намагання узаконення / О. І. Малишкін // Аудитор України. – 2019. – № 21-22. – С. 31 – 33.

15. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств і організацій: затверджена наказом МФУ від 30.11.1999 р. № 291. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>

16. Кучер С.В. Податковий облік чи податкові розрахунки: дискусійні питання / С.В. Кучер // Вісник ЖДТУ: економічні науки. – 2017. – № 3. – Ч. 1(53). – С. 100–102.

17. Кушніренко О.А. Формування системи оподаткування сільськогосподарських товаровиробників України як об'єкта обліку і контролю / О.А. Кушніренко // Агроінком. – 2016. – № 10–12. – С. 34–41.

18. Лабынцев Н. Специфика налогового аудита / Н. Лабынцев, И. Кислая // Аудиторские ведомости. – 2018. – № 4. – С. 22 – 25.

19. Лоханова Н.О. Реформування системи бухгалтерського обліку і звітності в Україні: реалії, проблеми, перспективи / Н.О. Лоханова // ОНЕУ: Вісник соціально-економічних досліджень. – 2020. – Вип. 2(45). – С. 132–137.
8. Малишкін О.І. Облік і аудит податків в Україні: теорія, методологія, практика: [навч.-практ. посіб.] / О.І. Малишкін – К.: Центр учбової літератури, 2020. – 376 с.
20. Магопець О.А. Моделі організації податкового обліку / О.А. Магопець, Г.І. Кузьменко // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету: економічні науки. – 2019. – № 25. – С. 418–426.
21. Малишкін О. Облік і аудит податків в Україні: теорія, методологія, практика : [навчально-практичний посібник] / О. Малишкін. – К. : ЦУЛ, 2018. – 376.
22. Маштальяр Г. Організація аудиту розрахунків з податку на додану вартість / Г. Маштальяр, Д. Кучерява // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. – 2019. – Вип. 3. – С. 308–311.
23. Меліхова Т. Концептуальний підхід щодо розвитку сучасної теорії аудиту податків / Т. Меліхова // Інституціональний вектор економічного розвитку. – Вип. 2. – 2018. – С. 12 – 18.
24. Петрик О. А. Організація та методика аудиту підприємницької діяльності : навч. посіб. / Петрик О. А., Савченко В. Я., Свідерський Д. Є. – К.: КНЕУ, 2018. – 472 с.
25. Порядок оформлення результатів документальних перевірок з питань дотримання податкового, валютного та іншого законодавства: наказ ДПАУ від 22.12.2010 р. №984 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dpsu.com.ua/content.php?lang=ukr&c>.
26. Меліхова Т. Розробка програми аудиту податку на додану вартість для підвищення фінансової безпеки підприємства / Т. Меліхова, М. Бойко // Інвестиції: практика та досвід. – 2017. – № 1. – С. 34–39.
27. Методика аудиторской деятельности. Налоговый аудит и другие сопутствующие услуги по налоговым вопросам, одобрена Комиссией по аудиторской деятельности при Президенте РФ 11.07.2000 г, протокол № 1.

28. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. – 2016 р. – Ч. 1, 2 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://apu.com.ua/files/temp/Audit_2016_1.2.pdf.

29. Налоговый учет и аудит: состояние и развитие : монография / [Лабинцев Н., Василенко А., Кислая И. и др.] ; под. ред. проф. Н. Т. Лабынцева. – Ростов н/Д, 2020. – 259 с.

30. Онищенко В.А. Оцінка ефективності податкового контролю / В.А. Онищенко // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2021. – №3. – С. 23–31. 4. Аудиторсько-консалтингова Корпорація «Глобал Консалтинг». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://gc.ua/uk/audit/podatkovij-audit/>

31. Податковий кодекс України № 2755-VI від 2 грудня 2010 р. –Верховна Рада України. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>

32. Перелік послуг, які можуть надавати аудитори (аудиторські фірми), затверджений рішенням Аудиторської палати України від 22.12.2011 р. № 244/14, зі змінами від 19.12.2013 р. № 286/9 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.auditcnt.com.ua/news/view_news.php?id=1874.

33. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 22.04.18 р. № 2258, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс] / Аудиторська палата України. – Режим доступу: [Про аудит фінансової звітн... | від 21.12.2017 № 2258-VIII \(rada.gov.ua\)](http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2258-18)

34. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 р. No 996-14 (зі змінами від 03.09.2015 No 675-19) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

35. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 28 березня 2013 р. No 433 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://visnuk.com.ua/ua/pubs/id/5229>.

36. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку складання плану-графіка перевірок суб'єктів господарювання та взаємодії між структурними підрозділами при їх проведенні[Електронний ресурс]: Наказ ДПС України від 11.10.2015 No 441 / Державна податкова служба України. – Режим доступу: <http://dtkt.com.ua/show/2cid02448.htm>

37. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» затверджено наказом Міністерства фінансів України від 28 лютого 2013 р. № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://buhgalter911>.

38. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08.07.2010 № 2464-VI (ред. станом на 01.01.2015).

39. Регулювання у сфері бухгалтерського обліку та аудиту в ЄС та перспективи адаптації законодавства України / [Величко О., Голов С., Пархоменко В. та ін.]. – К. : Арт-Медіа, 2015. – С. 576 – 584.

40. Редько О. Концепція моделі регулювання аудиту в Україні / О. Редько // Бухгалтерський облік і аудит. – 2019. – № 1. – С. 42 – 48.

41. Рішення Аудиторської палати України від 28.02.2018 р. № 265/9 «Про робочі програми постійного удосконалення професійних знань аудиторів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// search. ligazakon. ua/l_ doc2. nsf /link1/FIN86235.html](http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN86235.html).

42. Рядська В.В. Розвиток уявлень про зміст аудиту / В.В. Рядська // Бізнес Інформ. – 2019. – № 9. – С. 254–258.

43. Давидов Г.М., Шалімова Н.С. Тристоронні відносини як складова сучасної концепції аудиту / Г.М. Давидов, Н.С. Шалімова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ir.kneu.edu.ua:8080/bitstream/2010/6622/1/Davydov.pdf>.

44. Семенко Т. М. Податковий і фінансовий облік ПДВ згідно Податкового кодексу України. Облік і фінанси АПК. 2011. № 2. С. 52–57.

45. Таратута Л. В. Методика аудиту розрахунків податку на прибуток / Сталий розвиток економіки / Л. В. Таратута, І. С. Двуреченськ // Всеукраїнський наково-виробничий журнал. – 2021. – С. 166 – 173.

46. Тимчасовий регламент (систему) відпрацювання платників податку на додану вартість, якими допущено згортання позитивного нарахування з ПДВ та визначення відповідних критеріїв контролю за такою процедурою [Електронний ресурс] / Державна податкова служба України. – Режим доступу: <http://www.dpsu.com.ua/content.php?lang=ukr&c>.

47. Штрафи за порушення податкового законодавства / Дебет-Кредит [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://dtkt.com.ua/show/0sid0227.html>.
48. Шевчук О.Д. Особливості податкового контролю в Україні / О.Д. Шевчук, Д.С. Деркач: [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.rusnauka.com/13_NMN_2011/Economics/7_84598.doc.htm.
49. Шилов В.П., Верхоглядова Н.І., Ільїна С.Б. Бухгалтерський облік: концептуальні основи теорії. Курс лекцій, практичних завдань та методичних вказівок з виконання контрольних робіт з використанням ПЕОМ. Навчально-практичний посібник. – К.: Кондор, 2011. – 172 с.
50. Шолота М.Г. Недоліки та шляхи вдосконалення оподаткування господарської діяльності в Україні [Електронний ресурс] / М.Г. Шолота. – Режим доступу: <http://intkonf.org/sholota-mg-nedoliki-ta-shlyahi-vdoskonalennya-opodatkovannya-gospodarskoyi-diyalnosti-v-ukrayini/>
51. Юрченко О. Податок на додану вартість: аналіз податкової реформи 2016 року / О. Юрченко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2021. – № 12. – С. 18–25.
52. Ткачик Ф. Податкове консультування : [навчальний посібник] / Ф. Ткачик – Тернопіль : ТНЕУ, 2021. – 252 с.
53. У податкових надходженнях за квітень-травень 2020 прослідкували різке падіння // Інформаційне агенство Уніан - [У податкових надходженнях за квітень-травень 2020 прослідкували різке падіння — УНІАН \(unian.ua\)](#)
54. Інформація про стан аудиторської діяльності в Україні у 2020 році // Презентація PowerPoint (apu.com.ua)

ДОДАТКИ

Додаток А.1

Кореспонденція рахунків з обліку податку на прибуток на ТОВ

«Інтермол Груп»

Господарська операція	Д-т	К-т	Сума, грн.
1. Нараховані штрафи за підсумками перевірки	948	685	24000
2. Списані суми нарахованих штрафів на рахунок фінансових результатів	791	948	24000
3. Визначений фінансовий результат від діяльності підприємства	791	441	17860
4. Нарахований податок на прибуток	981	641	5358
5. Сплачено податок на прибуток	641	311	5358

Додаток А.2

Кореспонденція рахунків з обліку розрахунків з податку на додану

вартість на ТОВ «Інтермол Груп»

Господарська операція	Д-т	К-т	Сума
Реалізація при надходженні попередньої оплати від покупця			
1-а подія Надійшла на поточний рахунок передоплата від покупця. Документ: Банківська виписка	311 "Поточні рахунки в національній валюті"	681 "Розрахунки за авансами одержаними"	120
Відображено податкове зобов'язання з ПДВ. Податкова накладна відсутня	643 "Податкові зобов'язання"	64102 "Розрахунки за податком на додану вартість"	20
2-а подія Відображення у складі доходу виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за продажними цінами. Документ: Видаткова накладна	361 "Розрахунки з вітчизняними покупцями"	703 "Дохід від реалізації робіт і послуг"	120
Зараховано передоплату за реалізовану продукцію	681 "Розрахунки за авансами одержаними"	361 "Розрахунки з вітчизняними покупцями"	120
Відображено суму ПДВ, раніше включену до податкових зобов'язань	703 "Дохід від реалізації робіт і послуг"	643 "Податкові зобов'язання"	20

Списана собівартість реалізованої послуги	903 "Собівартість реалізованих робіт і послуг"	26 "Готова продукція"	50
Перераховано суму ПДВ до державного бюджету Документ: Платіжне доручення. Банківська виписка	64102 "Розрахунки за податком на додану вартість"	311 "Поточні рахунки в національній валюті"	20
Списано собівартість реалізованої продукції	903 «Собівартість реалізованих робіт і послуг»	26 «Готова продукція»	50
Віднесено суму доходу (виручки) від реалізації за мінусом ПДВ на збільшення фінансового результату від основної діяльності	703 "Дохід від реалізації робіт і послуг"	791 "Результат основної діяльності"	100
Списано собівартість реалізованої продукції на зменшення фінансового результату від основної діяльності	791 "Результат основної діяльності"	903 "Собівартість реалізованих робіт і послуг"	50
Реалізація без попередньої оплати покупцем			
Відвантажено готову продукцію (товари, роботи, послуги) покупцю і майбутню виручку відображено у складі доходу від реалізації продукції за реалізаційними цінами. Документ: Видаткова накладна.	361 "Розрахунки з вітчизняними покупцями"	703 "Дохід від реалізації робіт і послуг"	120
Нараховане ПДВ, обов'язкові платежі. Документ: Податкова накладна	703 "Дохід від реалізації робіт і послуг"	6415 "Розрахунки за податком на додану вартість"	20
Перераховане суму ПДВ до державного бюджету. Документ: Платіжне доручення, Виписка банк	6415 "Розрахунки за податком на додану вартість"	311 "Поточні рахунки в національній валюті"	20
Списано собівартість реалізованої продукції	903 "Собівартість реалізованих робіт і послуг"	26 "Готова продукція"	50
Віднесено суму доходу (виручку) від реалізації за мінусом ПДВ на збільшення фінансового результату від основної діяльності	703 "Дохід від реалізації робіт і послуг"	791 "Результат основної діяльності"	100
Списано собівартість реалізації на зменшення фінансового результату від основної діяльності	791 "Результат основної діяльності"	903 "Собівартість реалізованих робіт і послуг"	50
Надійшла на поточний рахунок оплата від покупця. Документ: виписка банку	311 "Поточні рахунки в національній валюті"	361 "Розрахунки з вітчизняними покупцями"	120

Додаток Б

Види та порядок впливу на фінансовий результат податкових різниць

Вид різниць	Вплив на фінансовий результат
Різниці, що виникають під час нарахування амортизації необоротних активів (ст. 138 ПК)	збільшення прибутку (зменшення збитку): -на суму нарахованої амортизації основних засобів або нематеріальних активів відповідно до НП(С)БО або МСФЗ; -на суму уцінки та втрат від зменшення корисності основних засобів або нематеріальних активів, включених до витрат звітного періоду відповідно до НП(С)БО або МСФЗ; -на суму залишкової вартості окремого об'єкта основних засобів або нематеріальних активів, визначеної відповідно до НП(С)БО, у разі ліквідації або продажу такого об'єкта зменшення прибутку (збільшення збитку): -на суму розрахованої амортизації основних засобів або нематеріальних активів відповідно до пункту 138.3 ПК; -на суму залишкової вартості окремого об'єкта основних засобів або нематеріальних активів, визначеної з урахуванням положень статті 138 ПК, у разі ліквідації або продажу такого об'єкта; -на суму дооцінки та вигід від відновлення корисності основних засобів або нематеріальних активів в межах попередньо віднесених до витрат уцінки та втрат від зменшення корисності основних засобів або нематеріальних активів відповідно до НП(С)БО або МСФЗ.
Різниці, що виникають під час формування резервів (забезпечень) (ст. 139 ПК): забезпечення для відшкодування майбутніх витрат;	-збільшення прибутку (зменшення збитку) на суму витрат на формування резервів та забезпечень для відшкодування наступних (майбутніх) витрат (крім забезпечень на відпустки працівникам та інші виплати, пов'язані з оплатою праці, резервів сумнівних боргів та резервів банків та небанківських фінансових установ) відповідно до НП(С)БО або МСФЗ; -зменшення прибутку (збільшення збитку): на суму витрат (крім оплати відпусток працівникам та інші виплати, пов'язані з оплатою праці, та резервів сумнівних боргів та резервів банків та небанківських фінансових установ), які відшкодовані за рахунок резервів та забезпечень сформованих відповідно до НП(С)БО або МСФЗ; -на суму коригування (зменшення) резервів та забезпечень для відшкодування наступних (майбутніх) витрат (крім забезпечень на відпустки працівникам та інші виплати, пов'язані з оплатою праці, резервів сумнівних боргів та резервів банків та небанківських фінансових установ), на яку збільшився фінансовий результат до оподаткування відповідно до НП(С)БО або МСФЗ
Резерв сумнівних боргів	-збільшення прибутку (зменшення збитку): на суму витрат на формування резерву сумнівних боргів відповідно до НП(С)БО або МСФЗ; -на суму витрат від списання дебіторської заборгованості, яка не відповідає ознакам, визначеним підпунктом 14.1.11 ПК, понад суму резерву сумнівних боргів; зменшення прибутку (збільшення збитку) на суму коригування (зменшення) резерву сумнівних боргів, на яку збільшився фінансовий результат до оподаткування відповідно до НП(С)БО або МСФЗ

Резерв банків	збільшення прибутку (зменшення збитку): на суму перевищення розміру резерву станом на кінець податкового (звітного) періоду, над лімітом, який визначається як менша з двох величин: а) 20 відсотків (на період з 1 січня 2015 року до 31 грудня 2015 року — 30%, на період з 1 січня 2016 року до 31 грудня 2016 року — 25%) сукупної балансової вартості активів, знецінення яких визнається шляхом формування резерву, збільшеної на суму резерву за такими активами згідно з даними фінансової звітності за звітний період; б) величина кредитного ризику за активами, визначена на кінець звітного (податкового) періоду відповідно до вимог органу, що регулює діяльність банків, або органу, що регулює діяльність небанківських фінансових установ; на суму використання резерву для списання (відшкодування) активу, який не відповідає ознакам, визначеним підпунктом 14.1.11 ПК, крім суми, що списується за рахунок тієї частини резерву, на яку збільшувався фінансовий результат до оподаткування у зв'язку з перевищенням над лімітом
Різниця, що виникають при здійсненні фінансових операцій (ст. 140 ПК)	збільшення прибутку (зменшення збитку): на суму перевищення нарахованих у бухгалтерському обліку процентів за кредитами, позиками та іншими борговими зобов'язаннями над 50% суми фінансового результату до оподаткування, фінансових витрат та суми амортизаційних відрахувань за даними фінансової звітності звітного податкового періоду, в якому здійснюється нарахування таких процентів; на суму перевищення звичайних цін над договірною (контрактною) вартістю реалізованих товарів (робіт, послуг) при здійсненні контрольованих операцій у випадках, визначених статтею 39 ПК; на суму перевищення договірної (контрактної) вартості придбаних товарів (робіт, послуг) над звичайною ціною при здійсненні контрольованих операцій у випадках, визначених статтею 39 ПК; на суму втрат від інвестицій в асоційовані, дочірні та спільні підприємства, розрахованих за методом участі в капіталі або методом пропорційної консолідації; на суму 30% вартості товарів, у тому числі необоротних активів, робіт та послуг (крім зазначених у пункті 140.2 та підпункті 140.5.5 ПК та операцій, які визнані контрольованими відповідно до статті 39 ПК), придбаних від неприбуткових організацій, та нерезидентів з «низькоподаткового» переліку; на суму витрат по нарахуванню роялті на користь нерезидента, що перевищує суму доходів від роялті, збільшену на 4% чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за даними фінансової звітності за рік, що передує звітному (крім суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сфері телебачення і радіомовлення відповідно до Закону України «Про телебачення і радіомовлення»), а для банків — в обсязі, що перевищує 4% доходу від операційної діяльності (за вирахуванням податку на додану вартість) за рік, що передує звітному; на суму витрат по нарахуванню роялті у повному обсязі, якщо роялті нараховані на користь різних категорій нерезидентів та осіб, які сплачують податок у складі інших податків, та звільнених від оподаткування податком на прибуток юридичних осіб; на суму відсотків та дооцінки, врахованих у фінансовому результаті до оподаткування у поточному податковому (звітному) періоді на інструменти

	власного капіталу, перекласифіковані у фінансові зобов'язання відповідно до НП(С)БО або МСФЗ; на суму коштів або вартості товарів, виконаних робіт, наданих послуг, безоплатно перерахованих (переданих) протягом звітного (податкового) року неприбутковим організаціям, які на дату перерахування коштів, передачі товарів, робіт, послуг відповідали умовам, визначеним пунктом 133.4 ПК, у розмірі, що перевищує 4% оподатковуваного прибутку попереднього звітного року; зменшення прибутку (збільшення збитку): на суму процентів, які перевищують суму обмеження, визначеного пунктом 140.2 ПК, які збільшили фінансовий результат до оподаткування, зменшують фінансовий результат до оподаткування майбутніх звітних податкових періодів у сумі, зменшеній щорічно на 5% до повного її погашення з урахуванням обмежень, встановлених пунктом 140.2 ПК; на суму нарахованих доходів від участі в капіталі інших платників податку на прибуток підприємств, платників єдиного податку четвертої групи та на суму нарахованих доходів у вигляді дивідендів, що підлягають виплаті на його користь від інших платників податків, які сплачують авансові внески з податку на прибуток при виплаті дивідендів; на суму від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років (з урахуванням п. 3 підрозд. 4 розд. XX ПК); на суму уцінки, врахованої у фінансовому результаті до оподаткування у поточному податковому (звітному) періоді на інструменти власного капіталу, перекласифіковані у фінансові зобов'язання відповідно до НП(С)БО або МСФЗ;
Різниця, що виникають при оподаткуванні окремих видів діяльності (ст. 141 ПК) страховика (п. 141.1 ПК)	збільшення прибутку (зменшення збитку): на суму витрат на формування страхових резервів (технічних або математичних) відповідно до НП(С)БО та МСФЗ на суму коригування (зменшення) страхових резервів (технічних або математичних) відповідно до Методики зменшення прибутку (збільшення збитку) на суму коригування (зменшення) страхових резервів (технічних або математичних), на яку збільшився фінансовий результат до оподаткування відповідно до НП(С)БО або МСФЗ на суму страхового резерву (технічного або математичного) сформованого в розмірі та порядку, передбачених Методикою
Різниця щодо операцій з продажу або іншого відчуження цінних паперів, а також операцій з інвестиційною нерухомістю і біологічними активами, які оцінюються за справедливою вартістю (п. 141.2 ПК)	збільшення прибутку (зменшення збитку): на суму від'ємного фінансового результату від продажу або іншого відчуження цінних паперів, відображеного у складі фінансового результату до оподаткування податкового (звітного) періоду відповідно до НП(С)БО або МСФЗ; на суму уцінки цінних паперів (крім державних цінних паперів або облігацій місцевих позик), інвестиційної нерухомості і біологічних активів, які оцінюються за справедливою вартістю, відображених у складі фінансового результату до оподаткування податкового (звітного) періоду відповідно до НП(С)БО або МСФЗ, що перевищує суму раніше проведеної дооцінки таких активів; зменшення прибутку (збільшення збитку) на суму позитивного фінансового результату від продажу або іншого відчуження цінних паперів, відображеного у складі фінансового результату до оподаткування податкового (звітного) періоду відповідно до НП(С)БО або МСФЗ

Наказ про облікову політику ТОВ «Інтермол Груп»

1.1. Для ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності на підприємстві здійснювати журнально-ордерну форму обліку відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Застосовувати форми журналів-ордерів та інших облікових реєстрів, які розроблені фахівцями підприємства й адаптовані бухгалтерією до нової системи обліку. Для повної та реальної картини здійснюваних господарських операцій та їх результатів дозволити головному бухгалтерові затверджувати додаткову систему субрахунків і реєстрів аналітичного обліку.

1.2. Дані журналів-ордерів, інших облікових реєстрів і додаткових довідок відображати в Головній книзі підприємства, що є підставою для складання Балансу підприємства. Головна книга переноситься на паперовий носій і підлягає зберіганню не менше п'яти років.

1.3. Забезпечити безперервність відображення операцій і достовірну оцінку активів, зобов'язань, капіталу, а також послідовність вимірювання, оцінки і реєстрації господарських операцій.

1.4. Складання звітності проводити відповідно до принципу нарахування та відповідності доходів і витрат, за яким для визначення фінансового результату звітного періоду, доходи і витрати відображаються в обліку і фінансовій звітності у момент їх виникнення, незалежно від часу надходження і сплати грошей, згідно з Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 „Загальні вимоги до фінансової звітності”.

1.5. Вказівки головного бухгалтера, які стосуються становлення та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві, є обов'язковими для виконання усіма працівниками підприємства.

2. Організація бухгалтерського обліку

2.1. Ведення бухгалтерського обліку на підприємстві покласти на бухгалтерський відділ підприємства на чолі з головним бухгалтером.

2.2. Бухгалтерський облік на підприємстві вести за допомогою автоматизованої системи обліку «1С. Бухгалтерія».

2.3. Скласти щомісяця журнали–ордери та інші облікові реєстри. Роздруківки з комп'ютерної програми підписувати бухгалтеру, який відповідає за складання облікового документа.

2.4. Керівникам структурних підрозділів підприємства неухильно виконувати вимоги бухгалтерії головного бухгалтера щодо дотримання порядку оформлення первинних документів і терміну подання їх до обліку.

2.4.1. За порушення оформлення документів, наданих до бухгалтерії, несвоєчасне складання первинних документів і недостовірність відображення в них притягати керівників структурних підрозділів до дисциплінарної відповідальності.

2.4.2. У випадках, якщо документ, підписаний таким працівником, складений з порушенням законодавчих і нормативних вимог, або взагалі не складений, або відсутність такого документа потягла за собою застосування фінансових санкцій до підприємства, то розглядати питання про притягнення такого працівника до відповідальності.

2.5. Забезпечити відображення господарських операцій підприємства відповідно з робочим планом рахунків, розробленого згідно з наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291 «Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування».

2.6. Фінансову, статистичну, податкову та інші види звітності, що має грошовий вимірник, формувати за даними бухгалтерського обліку. У відповідності з Методичними рекомендаціями щодо облікової політики підприємства встановити критерії суттєвості для відображення в бухгалтерському обліку операцій, пов'язаних з рухом активів, зобов'язань, власного капіталу, визнання власних витрат і доходів у розмірі 100 гривень.

2.7. Забезпечити застосування в бухгалтерському обліку єдиних форм первинних документів як уніфікованих, затверджених нормативно-правовими актами України, так і документів, створених підприємством самостійно.

2.8. Забезпечити збереження первинних документів і облікових реєстрів, що були основою для упорядкування звітності, а також бухгалтерських звітів, їхнє оформлення і передачу в архів відповідно до вимог чинного законодавства

2.9. Для забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку і фінансової звітності проводити інвентаризацію активів і зобов'язань відповідно до Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Міністерства фінансів України № 879 від 02.09.2014, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.10.2014 за № 1365/26142, та згідно форм програмного забезпечення «1-С Бухгалтерія».

Для проведення інвентаризації на підприємстві створити постійно діючу інвентаризаційну комісію.

Установити терміни проведення інвентаризації:

- товарно - матеріальних цінностей – щорічно не раніше 1 листопада;
- грошових коштів у касі підприємства та операційні каси – щомісячно;
- основних фондів і нематеріальних активів – щорічно не раніше 1 листопада;
- розрахунків із постачальниками і покупцями (замовниками) щорічно станом на 31 грудня.

2.10. З метою розподілу матеріальних цінностей на оборотні та необоротні, визначення термінів корисного використання кожного об'єкта, групи основних засобів в бухгалтерському обліку та характеру призначення об'єкта (виробничого або невиробничого), визначення справедливої вартості основних засобів та нематеріальних активів створити на підприємстві постійно діючу комісію, до складу якої включити спеціалістів відповідних служб.

2.11. Визнання, оцінку та облік основних засобів здійснювати відповідно до П(С)БО 7 “Основні засоби”. Одиницею обліку визначити окремий об'єкт основних засобів і інших матеріальних необоротних активів. Групування основних засобів в аналітичному обліку робити відповідно до вимог Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджену наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 № 291.

Забезпечити відображення основних засобів (фондів) відповідно до Класифікатора основних фондів, затвердженого наказом Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації від 19.08.1997 № 507 „Щодо затвердження Державного класифікатора України "Класифікація основних фондів".

2.12. Для відокремлення в складі основних засобів малоцінних необоротних активів установити вартісну межу в розмірі 2500 гривень та очікуваним терміном корисного використання більше одного року (чи операційного циклу).

2.13. Амортизацію об'єктів основних засобів (далі - ОЗ) нараховувати прямолінійним методом:

- Будівлі та споруди, земельні ділянки – 15 років
- Комп'ютерна техніка - термін служби до 5 років;
- Касові апарати - термін служби до 7 років;
- Транспортні засоби - термін служби від 5 до 12 років;
- Інші основні засоби - термін служби від 2 до 12 років.

2.14. Амортизацію малоцінних необоротних активів нараховувати в першому місяці їхнього використання в розмірі 100% їх вартості.

2.15. Здійснювати визнання, облік і оцінку нематеріальних активів відповідно до вимог П(С)БО 8 „Нематеріальні активи”. Одиницею обліку є окремий об’єкт нематеріальних активів. Класифікацію здійснювати за групами відповідно до п. 5 П(С)БО 8 “Нематеріальні активи”.

2.16. Амортизацію нематеріальних активів нараховувати прямолінійним методом. Термін корисного використання кожного об’єкта і чинники, що впливають на нього, відображати в акті, складеному інвентаризаційною комісією.

2.17. Ліквідаційну вартість об’єктів основних засобів і нематеріальних активів прийняти рівною нулю.

2.18. Переоцінку (дооцінку й уцінку) балансової вартості основних засобів, нематеріальних активів інших матеріальних необоротних активів не проводити.

2.19. Постійно-діюча комісія при визначенні строків використання кожного об’єкта повинна враховувати їх технічний стан та встановлювати терміни корисного використання основних засобів та інших необоротних матеріальних активів не нижче мінімально допустимих.

2.20. Облік ремонтних витрат, встановлений п.14.15 П(С)БО 7, що не приводить до збільшення майбутніх економічних вигод, відносити на витрати періоду, а вартість поліпшення об’єкта, при якому майбутні економічні вигоди збільшуються - на збільшення первісної вартості об’єкта ОЗ.

2.21. Визнання, оцінку й урахування дебіторської заборгованості здійснювати відповідно до П(С)БО 10 “Дебіторська заборгованість” по чистій реалізаційній вартості. Резерв сумнівних боргів не нараховувати.;

2.22. Облік зобов’язань (кредиторської заборгованості) здійснювати відповідно до вимог Положення (стандарту) 11 і визнавати їх у разі, якщо товари, послуги або роботи отримані підприємством від постачальників. У балансі поточні зобов’язання відображати за сумою погашення.

2.23. Не створювати забезпечення на відшкодування витрат - на оплату відпусток та інше.

2.24. З метою формування на підприємстві управлінського обліку затвердити класифікацію витрат за елементами (додаток 2), застосовуючи облік на рахунках класу 8. При використанні в бухгалтерському обліку програмного забезпечення дотримуватись класифікації витрат відповідно до програмного забезпечення.

2.25. Товарно-матеріальні цінності визнавати, оцінювати і враховувати відповідно до вимог П(С)БО 9 “Запаси”. Одиницею запасів визначити кожне найменування цінностей.

2.26. Предмети з терміном використання менше одного року та вартістю до 2500 гривень включно за одиницю (комплект) без податку на додану вартість, що супроводжують виробничий процес протягом звітного періоду, враховувати на рахунку 22 “Малоцінні та швидкозношувані предмети”. У момент передачі таких активів в експлуатацію списувати їх із балансу з одночасною організацією їх оперативного кількісного урахування по місцях експлуатації і відповідним особам протягом терміну фактичного використання таких предметів.

2.27. Запаси, що не принесуть економічних вигод у майбутньому, визначати неліквідними і списувати в бухгалтерському обліку.

2.28. Спецодяг, виданий у підзвіт робітникам, враховувати на особових картках протягом усього встановленого терміну його використання. Списання спецодягу з підзвіту до витікання встановлених термінів її використання здійснювати тільки на підставі актів про її непридатність.

2.29. Облік запасів вести у кількісному та грошовому вимірнику.

2.30. Визнання і відбиток в урахуванні прибутків здійснювати відповідно до вимог П(С)БО 17 “Прибуток” на підставі принципу нарахування і відповідності.

2.31. Для забезпечення упорядкування звіту про фінансові результати за формою, передбаченої П(С)БО 3 “Звіт про фінансові результати” урахування витрат підприємства проводити за допомогою рахунків класу 9 “Витрати діяльності”.

2.32. Розрахунок виробничої собівартості здійснювати для кожного об'єкта урахування окремо згідно з П(С)БО 16 «Витрати». З метою визначення виробничої собівартості продукції встановити перелік і склад статей калькулювання собівартості продукції, робіт, послуг (додаток 3).

3.33. Оплату праці здійснювати відповідно до Закону України «Про оплату праці», Кодексу законів про працю України, інших законодавчих, нормативних актів, Галузевої угоди і Колективного договору (Положення про оплату праці працівників Державного підприємства спеціального зв'язку, філій).

3.34. Касові операції у національній валюті вести згідно з Положенням про веденні касових операцій у національній валюті в Україні, затвердженого постановою правління Національного банку України №637 від 15.12.2004.

3.35. До складу коштів фінансової звітності відповідно до П(С)БО 4 “Звіт про рух грошових коштів” включати грошові кошти на розрахунковому рахунку й у касі, що не обмежені у використанні протягом поточного періоду по прямому методу із застосуванням відповідної форми звітності.

3.36. Дохід підприємства визнавати на дату надання послуг або відвантаження товарів. Визнані доходи класифікуються в бухгалтерському обліку відповідно до п. 7 П(С)БО 15 “Дохід” за такими групами:

- а) дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);
- б) інші операційні доходи;
- в) інші доходи.

3.37. Відстрочені податкові активи визначати тоді, коли податок на прибуток, визначений згідно з обліковою політикою підприємства, менше ніж податок на прибуток, визначений із метою оподаткування.

3.38. Відстрочені податкові зобов'язання вважати у випадку коли податкові зобов'язання по декларації на прибуток підприємства менше податку на прибуток, визначеного відповідно до фінансового урахування.

3.39. Витрати по відрядженнях, призначених підприємством до відшкодування, відносити на той же вид витрат, куди відносяться інші витрати на утримання підрозділу, в якому працює відряджений працівник.

3.40. Операції в іноземній валюті під час первісного визнання відображати в бухгалтерському обліку у валюті України шляхом перерахунку суми в іноземній валюті із застосуванням валютного курсу, встановленого Національним банком України, на дату здійснення операції.

На кожну дату балансу у бухгалтерському обліку та внутрішньогосподарській звітності монетарні-немонетарні статті в іноземній валюті відображати з використанням валютного курсу на дату балансу.

Для перерахунку операцій в іноземній валюті середньозважений валютний курс не застосовувати.

4. Облік розподілу прибутку

4.1. Визначення та закриття сальдо за фінансовим результатом діяльності підприємства на збільшення (зменшення) прибутку (збитку) здійснювати щомісячно.

4.2. Розподіл чистого прибутку підприємства проводити на квартальну та річну дату балансу. Під розподілом прибутку розуміють направлення частини прибутку:

- на виконання податкових зобов'язань перед державою, що законодавчо регулюється в частині, яка надходить до бюджетів різних рівнів у вигляді податків та інших обов'язкових платежів;
- на фонд розвитку виробництва;
- на фонд матеріального заохочення.

5. Організація податкового обліку

5.1. Організувати ведення податкового обліку бухгалтерією підприємства. Відповідальність за його ведення, підготовку та своєчасне надання податкової звітності покласти на головного бухгалтера.

5.2. Встановити, що підставою для ведення податкового обліку доходів та витрат за звітній податковий період є первинні бухгалтерські документи та форми розрахунків аналітичного податкового обліку, розроблені самостійно. Дані цих реєстрів у подальшому використовувати для складання декларації по податку на прибуток.

5.3. Підставою для ведення податкового обліку ПДВ є податкові накладні, данні ЕРНН, розрахунків корегування показників до податкової накладної, первинні документи, данні яких використовуються для місячного складання податкової звітності по ПДВ.

5.5. Здійснювати податковий облік на підставі даних бухгалтерського обліку з урахуванням положень ПК України. Облік по податку на прибуток вести згідно ст. 44.2 ПК України.

5.5.1. Облік доходів від основної виробничої діяльності здійснювати згідно ст. 135.4 ПК України.

5.5.2. Облік інших доходів вести згідно ст. 135.5 ПК України.

5.5.3. Датою відображення доходів від реалізації продукції основної діяльності вважати звітний період, в якому права власності на таку продукцію переходять до покупця (ст. 137.1 ПК України). Облік цих доходів вести по методу нарахувань незалежно від оплати продукції покупцем.

5.5.4. Облік податкових витрат вести:

- по переліку прямих витрат, зв'язаних з виробництвом продукції (ст. 138 ПК України), що включені у собівартість реалізованої продукції (ст.ст. 138.8 і 138.4 ПК України), визнаних витратами того звітного періоду, в якому визнані доходи від реалізації;
- по переліку інших витрат (ст. 138.10 ПК України), не включених у виробничу собівартість продукції, визнаних витратами того звітного періоду, у якому вони були здійснені згідно правилам ведення бух. обліку (ст. 138.5 ПК України).

5.6.5. По обліку необоротних активів у розрізі груп ОС та НМА встановити строки використання об'єктів та методи нарахування їх амортизації згідно ст. 145 ПК України,

5.6.6. Нараховувати амортизацію МНМА у першому місяці використання об'єкта у розмірі 100% його вартості (ст. 145.1.6 ПК України).

5.7. В обліку по податку на доходи фізичних осіб забезпечити вірне нарахування та перерахування НДФЛ та ЄСВ, надання до органів Державної Фіскальної фіскальної служби України податкового розрахунку по формі 1 ДФ та звітності до Пенсійного фонду у встановлені строки згідно ст.ст. 168,169 ПК України.

Динаміка статей балансу ТОВ «Інтермол Груп» за 2019-2020 рр

Статті балансу	Роки		Відхилення	
	2019	2020	Тис.грн	%
1.Незавершені капітальні інвестиції	18	0	-18	-100%
2.Основні засоби	27	36	9	33%
первісна вартість	32	76	44	138%
знос	-5	-40	-35	700%
Всього необоротні активи	45	36	-9	-20%
3.Запаси	37	57,2	20,2	55%
4.Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	28	215,1	187,1	668%
5.Грошові кошти та їх еквіваленти	46	9,1	-36,9	-80%
6.Витрати майбутніх періодів	1,6	1,6	0	0%
Всього оборотні активи	112,6	283	170,4	151%
Баланс	157,6	319	161,4	102%
7.Зареєстрований капітал	35	35	0	0%
8.Нерозподілений прибуток	47,3	114,1	66,8	141%
9.Неоплачений капітал	-5	0	5	-100%
Всього власний капітал	77,3	149,1	71,8	93%
10. Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	10,4	5,7	-4,7	-45%
у т.ч. з податку на прибуток	10,4	5,7	-4,7	-45%
Інші поточні зобов'язання	69,9	161,7	91,8	131%
Всього поточні зобов'язання	80,3	169,9	89,6	112%
Баланс	157,6	319	161,4	102%
коефіцієнт автономії	49,0	46,7	-2,3	-5%
коефіцієнт фінансової залежності	203,8	213,9	10,1	5%
коефіцієнт абсолютної ліквідності	57,3	5,35	-51,95	-91%
коефіцієнт швидкої ліквідності	92,1	1036,6	944,5	1026%
коефіцієнт поточної ліквідності	140,2	166,5	26,3	19%
коефіцієнт оборотності сукупних активів	14,2	3,15	-11,05	-78%
коефіцієнт оборотності запасів	60,6	17,6	-43	-71%

Додаток Д.2

Динаміка статей Звіту про фінансові результати ТОВ «Інтермол Груп» за 2019-2020 рр

Статті балансу	Роки		Відхилення	
	2019	2020	Тис.грн	%
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	22455,2	10048,8	-12406,4	-55%
Інші операційні доходи	0	1,8	1,8	0%
Інші доходи	3,1	2	-1,1	-35%
Разом доходи	22458,3	10050,8	-12407,5	-55%
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	-22218,5	-9650,1	-31868,6	-143%
Інші операційні витрати	-182,1	-319,2	-501,3	-275%
Інші витрати	0	0	0	0%
Разом витрати	22400,6	9969,3	-12431,3	-55%
Фінансовий результат до оподаткування	57,7	81,5	23,8	41%
Податок на прибуток	-10,4	-14,7	-4,3	41%
Чистий прибуток	47,3	66,8	19,5	41%

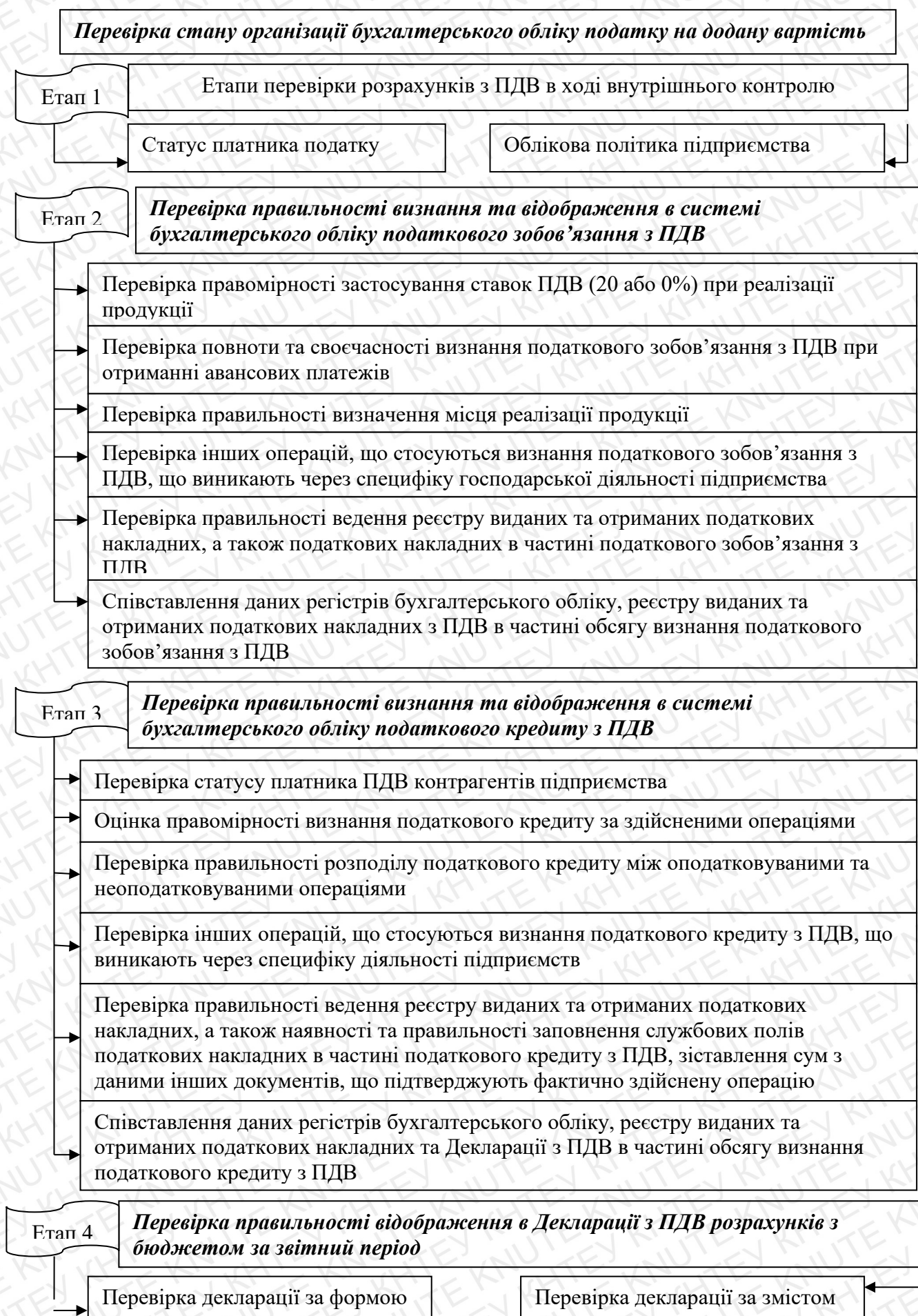

Рис. 3.5 Етапи перевірки правильності розрахунків за ПДВ в ході внутрішнього контролю на ТОВ «Інтермол Груп»

Додаток 3.1

Загальний план аудита
(процесів оподаткування)

Організація, що перевіряється			ТОВ «Інтермол Груп»			
Період аудита			2020 рік			
Кількість людино-годин			180			
Керівник аудиторської групи			Лаврентієв В.С.			
Склад аудиторської групи			1 особа			
Аудиторський ризик			5 %			
Рівень суттєвості			6 %			
№ пор.	Плановані види робіт	Період проведення	Аудиторський підхід (метод)	Запланована трудомісткість (осіб/год)	Відповідальні виконавці	Примітки
I етап						
1	Збір необхідної інформації про діяльність клієнта	06. 2021 р.	Вивчення документів по суті	4		
2	Перевірка виконання рекомендацій та зауважень, виявлених по результатам перевірки за попередній рік	06. 2021 р.	Вивчення документів по суті	6		
3	Оцінка стану бухгалтерського обліку і звітності, оцінка внутрішнього контролю процесів оподаткування	06. 2021 р.	Експертиза документів, опитування	20		
4	Юридична експертиза фінансово-господарських договорів	06. 2021 р.	Вивчення документів по суті	5		
5	Аудит ведення бухгалтерського обліку на відповідність чинним нормативно-законодавчим актам по розділам обліку	06. 2021 р.	Перевірка операцій по суті	5		
6	Аудит правильності нарахування та сплати податків та платежів	06. 2021 р.	Перевірка операцій по суті	110		
7	Перевірка виконання рекомендацій і зауважень, виявлених на етапах здійснення аудиту	06. 2021 р.	Вивчення документів по суті	10		
8	Управління і контроль якості аудиту	06. 2021 р.	Оцінка на відповідність	4		
9	Підготовка аудиторського звіту	06. 2021 р.	Документ	16		
Разом				180		
II етап						
Разом						

Керівник аудиторської фірми

Керівник аудиторської групи

Додаток 3.2

Програма аудита (фрагмент)

Організація, що перевіряється

Період аудита

Кількість людино-годин

Керівник аудиторської групи

Склад аудиторської групи

Аудиторський ризик

Рівень суттєвості

ТОВ «Інтермол Груп»

2020р.

150

Лаврентієв В.С.

1 особа

5 %

6 %

№ пор.	Перелік питань для перевірки та (або) аудиторських процедур за розділами аудита	Посилання на аудиторські процедури: (тести методики і т.д.)	Період проведення	Виконавець	Звітні та робочі документи аудитора	Примітки
1	2	3	4	5	6	7
1.	Отримання загальної інформації про систему оподаткування					
2	Перевірка постановки на облік платника податків в державних та податкових органах					
3	Перевірка відповідності операцій підприємства законодавству, статуту, дозволам та ліцензіям					
4.	Оцінка стану бухгалтерського обліку податків та оцінка внутрішнього контролю податкових аспектів					
5	Перевірка підстав для пільг та звільнення від податків, застосування спеціальних податкових режимів					
6	Перевірка ведення податкового обліку згідно з нормами чинного законодавства та його відповідність даним бухгалтерського обліку					
7	Перевірка розрахунку бази для оподаткування та застосовуваних ставок податків у звітному періоді					
8	Аудит податку на прибуток					
9	Аудит ПДВ					
10	Аудит ЄСВ					
11	Аудит ПДФО					
12	Аудит інших загальнодержавних податків та зборів					

13	Аудит місцевих податків та зборів					
14	Перевірка правильності встановлення податкового періоду відповідно до чинного законодавства					
15	Перевірка дотримання порядку і строків сплати податків до бюджету					
16	Аудит податкових звітів (декларацій) та бухгалтерської звітності в частині податкових зобов'язань					
17	Складання аудиторського звіту та інших підсумкових документів, розроблення рекомендацій аудитора					
....						

Керівник аудиторської фірми
Керівник аудиторської групи

Аудиторський звіт

Нами ТОВ «Аудиторська компанія «Сфера»» на підставі договору №123-18 від 12.11.2020р., укладеного з ТОВ «Інтеграл Груп», проведений податковий аудит звітності, що прикладається.

Реєстраційне свідоцтво на проведення аудиту № СВ123678 видане Аудиторською палатою України. Термін дії Реєстраційного свідоцтва до 12.11.2024р. Аудит проводився з 18.03.2021 по 24.04.2021р. за участю сертифікованого аудитора Лавриненко В.П.

Об'єкт перевірки: ТОВ «Інтеграл Груп» зареєстрованого у формі товариства з обмеженою відповідальністю.

На момент проведення аудиторських робіт відповідальними особами за ведення фінансово-господарської діяльності були Роздобудько Н.В.

Відповідальність за складання наданих аудиторській фірмі документів, включаючи відповідне відображення первинних даних обліку, забезпечення достовірності бухгалтерських записів, податкових звітів (декларацій), несе керівництво товариства.

Аналітична частина:

1. Нами відповідно до спеціального аудиторського завдання, отриманого від ТОВ «Інтреграл Груп», проведений розгляд бухгалтерських і податкових звітів економічного суб'єкта з метою висловлювання думки про ступінь достовірності і відповідності у всіх суттєвих аспектах нормам, встановленим законодавством, порядку формування, відображення в обліку і сплати податків та інших платежів до бюджетів різних рівнів і позабюджетних фондів станом на 31.12.2020.

2. У наші обов'язки входило висловлювання думки про відповідність податковому законодавству повноти і правильності нарахування і сплати податків ТОВ «Інтреграл Груп».

3. Ми проводили аудит відповідно до ТОВ «Інтеграл Груп»; були використані також внутрішні документи аудиторської фірми.

4. Аудит проводився у такий спосіб, щоб отримати достатню впевненість у тому, що перевірена звітність, а саме податкова та фінансова звітність ТОВ «Інтермол Груп» не містить суттєвих викривлень.

5. При плануванні і проведенні податкового аудиту нами розглянуто стан внутрішнього контролю податкових розрахунків у ТОВ «Інтермол Груп». Відповідальність за організацію і стан внутрішнього контролю бере на себе виконавчий орган ТОВ «Інтермол Груп».

6. Ми розглянули стан внутрішнього контролю винятково для того, щоб визначити обсяги робіт, необхідних для формування думки про достовірність нарахування і сплати податків та інших обов'язкових платежів. Виконана у процесі податкового аудиту робота не означає проведення повної і всеосяжної перевірки системи внутрішнього контролю ТОВ «Інтермол Груп» з метою виявлення всіх можливих недоліків.

7. Аудит включав перевірку на вибірковій основі підтверджень числових даних і пояснень, що містяться в податковій звітності (документації). Ми вважаємо, що проведений аудит дає достатні підстави для того, щоб висловити думку щодо достовірності звітності (документації).

8. При проведенні аудиту звітності, вказаної в параграфі 1 цієї частини, нами розглянуто дотримання ТОВ «Інтермол Груп» вимог податкового законодавства, чинного в Україні, при здійсненні фінансово-господарських операцій. Відповідальність за дотримання вимог чинного податкового законодавства України при здійсненні фінансово-господарських операцій бере на себе ТОВ «Інтермол Груп».

9. Ми перевірили відповідність низки здійснених ТОВ «Інтермол Груп» фінансово-господарських операцій чинному податковому законодавству виключно для того, щоб отримати достатню упевненість в тому, що бухгалтерська звітність, яка стосується податкових питань, а також податкова звітність не містить суттєвих викривлень. Проте мета проведеного нами

податкового аудиту звітності (документації) не полягала в оцінюванні повної відповідності діяльності ТОВ «Інтермол Груп» податковому законодавству.

Ми вважаємо, що податкова документація з нарахування та сплати податків та інших обов'язкових платежів до бюджетів різних рівнів у всіх суттєвих аспектах відображає стан системи оподаткування і виконання податкових зобов'язань ТОВ «Інтермол Груп» станом на 31.12.2020.

Додаток: Звіти та документація, що підтверджують нарахування та сплату податків та інших обов'язкових платежів до бюджетів різних рівнів [найменування економічного суб'єкта] станом на [дата] на _____ сторінках.